

توانا یون هر که دانا یون

وزارت فرهنگ

اداره تعلیمات ایلات و عشایر

یاد بود

اجتماع سران ایلات و عشایر در تهران

هنگام

تشییع جنازه شاهنشاه فقید رضا شاه کبیر

از انتشارات اداره تعلیمات ایلات و عشایر

شماره - ۱

چاپخانه مهر

Powerful is the one who is knowledgeable

Ministry of Culture

Office of Tribal Education

COMEMORATION

Gathering of Tribal Chiefs in Tehran

At the

Funeral of the Late Reza Shah the Great

Edited/translated by

Badi Badiozamani

Copyright 2016 © Badi Badiozamani

All rights reserved

Library of Congress Control Number: 2005903817

ISBN: 0-9742172-0-4

Printed in the United States of America

Publication of the Office of Tribal Education

No. 1

Chehr Publishing

صفحه	شماره
۲-۱	۱- تمثال شاهنشاه فقید
۳	۲- تمثال اعلیحضرت همایون شاهنشاهی
۴	۳- والاحضرت شهنواز پهلوی
۵	۴- از سوم اسفند ۱۲۹۹ تا سوم شهریور ۱۳۲۰
۶	۵- از سوم شهریور ۱۳۲۰ تا ۱۷ اردیبهشت ۱۳۲۹
۱۰-۷	۶- چند عکس از دوران زندگانی شاهنشاه فقید
۱۴-۱۱	۷- مراسم تشییع و تدفین
۲۸-۱۵	۸- چند منظره از مراسم تشییع
۱۹	۹- علت انتشار این مجموعه
۳۷-۳۰	۱۰- متن سخنرانی جناب آقای کیهان در حضور سران عشایر
۳۸	۱۱- پذیرائی وزارت فرهنگ از سران عشایر
۶۴-۳۹	۱۲- عکس‌هایی از سران عشایر در هنگام توقف در تهران
۷۲-۶۵	۱۳- عکس‌هایی از سران عشایر در پذیرائی وزارت فرهنگ
۹۲-۷۳	۱۴- نام‌های سران عشایر
۹۳	۱۵- عکس جناب آقای دکتر شمس‌الدین جزایری وزیر فرهنگ در دفتر وزارت
۹۴	۱۶- خطاب به سران عشایر

INDEX

Photo of the late Shah	4
Photo of His Majesty the Shah	5
Photo of the Princess Shahnaz Pahlavi	6
From 2/22/1921 to 8/25/1941	6
From 8/25/1941 to 5/7/1950	7
A few photos of the Late Shah	7
The funeral procession	11
A few views of the funeral	15
The reason for publication of this collection	29
Transcript of Mr. Keyhan's speech to the chieftains	30
Ministry of Culture's reception in honor of chieftains	38
Photos of chieftains in Tehran	39
Photos of chieftains at the Ministry of Culture's reception	70
Names of the chieftains	72
Photo of Dr. Shamseddin Jazayaeri, Minister of Culture in the office	86
Address to the chieftains	86

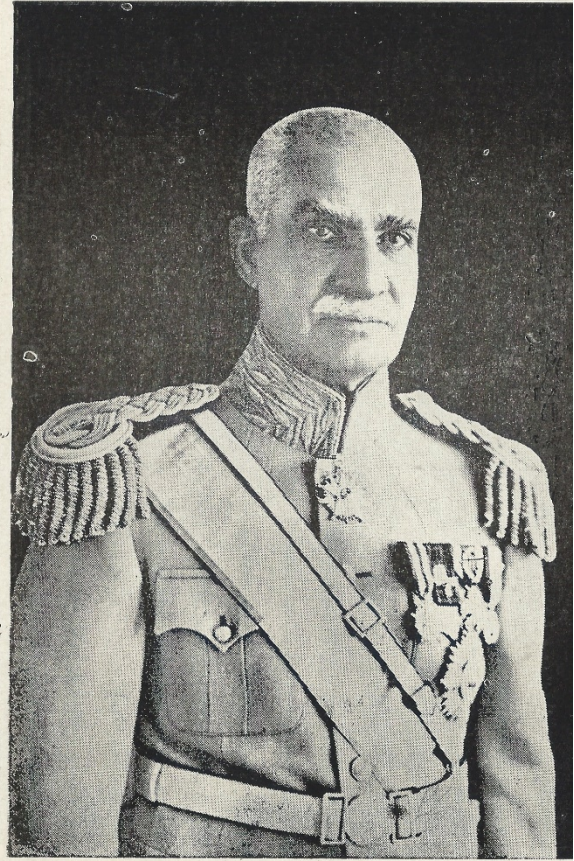
اعلیہ حضرت و شہشاہ کبیر سردودمان سلسلہ پهلوی

His Imperial Majesty, Reza Shah the Great, founder of the Pahlavi dynasty

اعلیٰ حضرت مہابونی محمد رضا شاہ پہلوی

His Majesty Mohammad Reza Pahlavi

رضاشاہ کبیر در سالہای آخر سلطنت

His Majesty Reza Shah the Great in last days of his reign

والاعضرت شهناز پهلوی برای پدر تاجدار خود نامه مینویسته

Princess Shahnaz Pahlavi writes to her father

April 1925

His Majesty Reza Shah the Great officially sat on the monarchy throne and the affairs of Iran were entrusted to his capable hands. [The parliament of Iran, pursuant to the Constitution, declared him the Shah of Iran on 12/12/1925. On 12/15/1925, he took his imperial oath, thus founding the Pahlavi dynasty. It is interesting to note that he had planned to declare a republic, as Mustafa Kemal Atatürk, also an army officer, had founded the Republic of Turkey in 1923. Unfortunately, tremendous opposition asserted by the Iranian clergy made him change his mind- Translator]

From February 22, 1921 to August 25, 1941

For twenty years and one month this brave son of Iran was relentless in creating a modern Iran. Day or night, he never rested in his efforts to rescue Iran and Iranians from sinkhole of misery and misfortune; to revive and restore lost honors.

Some of this genius' achievements during 7,330 days of his reign can be summarized as:

Revocation of Capitulation, creation of a unified and uniformed army and compulsory service, founding of military academy, Naval Force, Air Force, University, Bank Melli (National), creation of trans-Iranian Railway, Iran Radio, wireless communication system, sugar and textile factories and thousands of other measures to make the country a progressive land.

از سوم شهریور ۱۳۲۰ تا ۱۷ اردیبهشت ۱۳۲۹

جنگ جهانگیر دوم و اختلافاتی که بین دول بزرگ بظهور رسید باعث گردید که رشته‌های امور کشور ما مانند اغلب کشورهای دیگر دنیا که در مسیر جنگ قرار گرفتند از هم گسیخته شود و در نتیجه شاهنشاه فقید از سلطنت استعفاء و زمام امور مملکت را بدست باکفایت فرزند ارجمندشان اعلیحضرت محمد رضا شاه پهلوی سپردند و بالاخره بر اثر ناامایمات روحی و جسمی که در نتیجه دوری از خاک وطن و فرزند ارجمندشان اعلیحضرت محمد رضا شاه پهلوی بایشان عارض گردید چشم از جهان فرو بستند و ایران را از وجود بزرگترین فرزند رشید و میهن پرست خود محروم نمودند سرانجام پس از ۹ سال فرقت و دوری از خاک وطن همان خاکی که در ایام هجران تنها مایه تسلی خاطر افسرده ایشان بود در هفدهم اردیبهشت ماه ۱۳۲۹ با تجلیل و تکریم بی سابقه‌ای که حقیقه در خورشان چنین رادمردی بود در خاک میهن مدفون گردیدند.

From August 25, 1941 to May 7, 1950

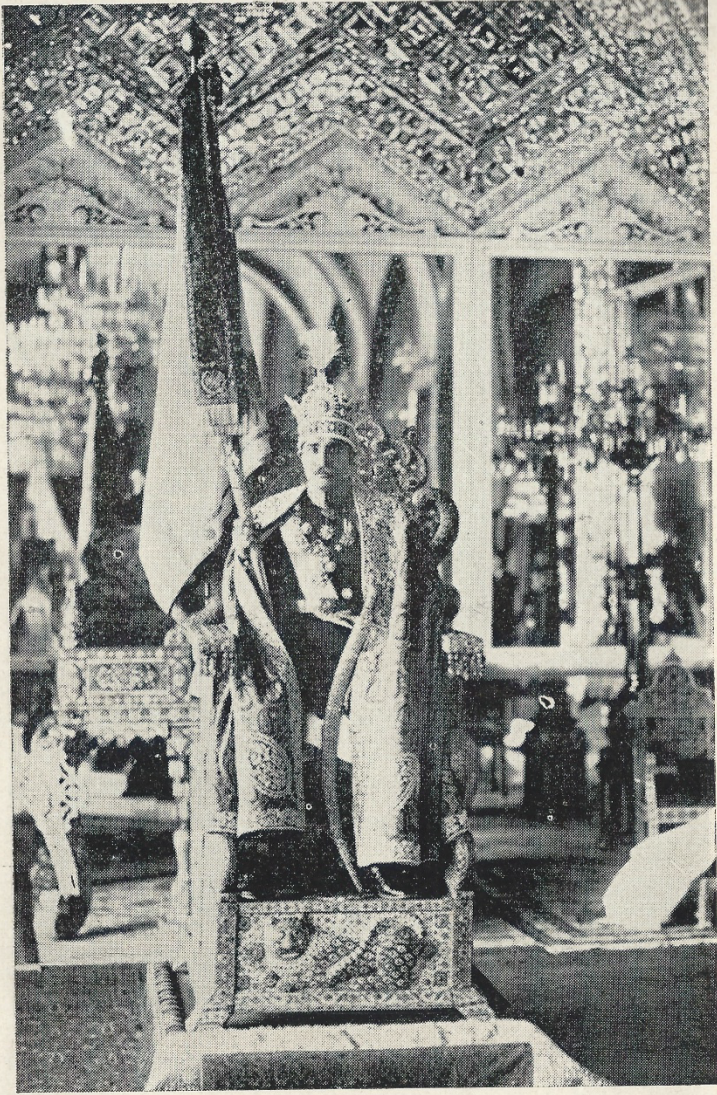
World War II and the acrimony created among super powers caused the affairs of our country, like most of the others that were caught in the path of the war, fall into disarray. Consequently, the Late Shah resigned left the country's affairs into the capable hands of his venerable son, his majesty, Mohammad Reza Shah Pahlavi. Ultimately, due to mental anguish and physical frailty caused by being far away from the homeland and his venerable son, his majesty, Reza Shah Pahlavi, passed away. Thus, Iran was deprived of her grandest patriot. After 9 years of distance from the homeland, a fistful soil of which that was the source of his solace away from his motherland, on May 7, 1950 was buried in his homeland's soil in an unprecedented glorifying funeral procession that he so richly deserved.

يك تمثال از دوران جوانی سرباز رشيد ايران

A photo of Iran's great soldier in his younger age

تاجگذاری اعلیحضرت رضاشاه کبیر

آخرین روزهای زندگانی اعلیحضرت و شاهشاه کبیر (خارج از ایران)

Final days of His Majesty Reza Shah the Great (in diaspora)

مراسم تشییع و تدفین

روز شنبه نهم اردیبهشت با کسب اجازه از اعلیحضرت همایون شاهنشاهی و الاحضرت شاهپورعلیرضا و الاحضرت شاهپور غلامرضا بمعیت هیئتی برای آوردن جنازه شاهنشاه فقید با هواپیما بطرف مصر پرواز نمودند. دربار مصر با تجلیل تمام از هیئت اعزامی استقبال و ساعت ۹ صبح روز چهارشنبه سیزدهم اردیبهشت برنامه رسمی حمل جنازه از مسجد رفاعی تا فرودگاه قاهره که قبلا بوسیله دربار پادشاهی مصر تنظیم شده بود بعمل آمد و در تمام طول راه که بالغ بر ۲۵ کیلومتر بود افسران و سربازان آرتش مصر با کمال نظم و ترتیب صف آرائی کردند و عبور و مرور وسائط نقلیه موقوف گردید. در تمام قاهره پرچمهای رسمی مصر بحال عزا و بصورت نیمه افراشته در آمده بود و در حقیقت ملت برادر و دوست ما مصر در این عزاداری ملی نیز شریک بودند و احساسات بی شائبه‌ای از طرف دربار و دولت و ملت مصر در این مراسم ابراز گردید.

پس از چهار ساعت و نیم پرواز هواپیمای حامل جنازه در فرودگاه جدّه بزمین نشست در فرودگاه و الاحضرت امیر فیصل فرزند اعلیحضرت ابن سعود و هیئت دولت سعودی از جنازه استقبال و تجلیل نمودند.

صبح روز پنجشنبه چهاردهم اردیبهشت جنازه اعلیحضرت فقید از جدّه حرکت و برای طواف بطرف مدینه پرواز در آمد در مدینه نیز احترامات نظامی بعمل آمد و پس از طواف جنازه و زیارت مشایعین از اماکن متبرکه شب را همراهان در مدینه توقف و روز جمعه پانزدهم اردیبهشت ساعت ۹ صبح هواپیمای حامل جنازه با تجلیل و احترام فراوانی از جدّه بطرف ایران پرواز در آمد.

ساعت سیزده و بیست و پنج دقیقه هواپیمای حامل جنازه اعلیحضرت فقید در میان تأثرات شدید اهالی اهواز در خاک ایران بزمین نشست و دوازده نفر از افسران ارشد

بداخل هواپیما رفتند و جنازه را خارج نمودند. در فرودگاه پس از نطق آقای بهرامی استاندار خوزستان تاج‌های گل از طرف آقای حکیمی بنمایندگی دربار شاهنشاهی و آقای شکرائی و آقای بهرامی و تیمسار سرلشکر نقدی بنام آرتش و رئیس انجمن شهر بنمایندگی اهالی اهواز نثار جنازه شاهنشاه فقید گردید.

پس از انجام تشریفات جنازه بوسیله اربابه مخصوصی از فرودگاه اهواز به ایستگاه راه آهن حمل گردید و در دو طرف جاده جمعیت زیادی از اهالی اهواز با تأثر فراوانی از ۴ ساعت قبل بانتظار زیارت جنازه شاهنشاه فقید صف آرائی کرده بودند. ساعت ۱۴ جنازه بایستگاه رسید و با واگن مخصوص حمل گردید در اینوقت با احترام روح بر فتوح رضا شاه کبیر بوسیله سوت لکمیو ها يك دقیقه سکوت اعلام و پس از خاتمه سکوت قطار مخصوص بحرکت آمد. در کلیه شهرها و ایستگاههای مسیر جنازه مراسم تجلیل و تکریم از طرف اهالی بعمل آمد و ساعت هفده و پنج دقیقه روز شنبه شانزدهم اردیبهشت ترن بایستگاه قم رسید. در این شهر نیز طبق برنامه‌ای که از طرف اهالی تنظیم شده بود جنازه با تشریفات خاصی تشییع و در حرم مطهر حضرت معصومه ع بوسیله امرای آرتش طواف داده شد و ساعت ۸ بعد از ظهر قطار مخصوص بحرکت در آمد.

صبح روز یکشنبه هفدهم اردیبهشت کلیه وزراء و رجال و وکلای مجلسین و هیئت اعرامی نمایندگان دول خارجی و استادان دانشگاه و اعضای عالیرتبه دولت و سران عشایر که برای این منظور بتهران آمده بودند در میدان ایستگاه راه آهن حاضر بودند ساعت هشت و نیم بامداد اعلیحضرت همایون شاهنشاهی به ایستگاه راه آهن نزول اجلال فرمودند و موزیک سلام شاهنشاهی را نسواخت. ساعت هشت و سی و پنج دقیقه ورود قطار حامل جنازه با صدای سوت لکمیو اعلان گردید در این موقع سکوت مخصوصی تمام فضای میدان و خیابانهای مسیر حرکت را که جمعیت انبوهی از ساعت‌های قبل بانتظار بودند فراگرفت. اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بواگن مخصوص تشریف فرما شده و بی اختیار جنازه غرق در گل پدیر تاجدار خود را در آغوش گرفتند و پس از نه سال هجران پسر بر جنازه پدیر بوسه میزد و با صدای بلند گریه مینمود.

بقدری این منظره در حصار تولید تأثر نمود که همگی بی اختیار بگریه درآمدند پس از اینکه اعلیحضرت را از روی چناره بلند نمودند تاجهای گل را نیز برداشتند و روپوش مخصوص را در روی آن کشیدند و لباس و شل و کلاه اعلیحضرت فقید را بر روی چناره قرار دادند چناره روی دوش دوازده نفر از امرای ارشد ارتش بمیدان ایستگاه حمل گردید و در روی سکوی مخصوصی قرار گرفت موزیک سلام شاهنشاهی را نواخت و پرچم سلطنتی بحالت نیمه افراشته در آمد و بوسیله تیمسار سپهد شاه بختی فرمان پیش فنک داده شد و توپها بصدا در آمد و یکصدویک تیر شلیک شد. پس از بیانات آقای نخست وزیر پرچمهای ارتش با احترام فرود آمد و رژه از مقابل چناره آغاز گردید. پس از خاتمه رژه چناره در حالیکه روی دوش دوازده نفر از امرای ارتش قرار گرفت بحرکت در آمد در جلو چناره قاریها و افسران حامل تاجهای گل و نشانها و عدالهای اعلیحضرت فقید و در پشت چناره اعلیحضرت همایون شاهنشاهی و والاحضرتها و هیئت دولت و سایر مشایعین با کمال آهستگی تشییع پیاده را آغاز نمودند. در ابتدای خیابان پهلوی چناره بر روی توپ قرار گرفت و تشییع پیاده تا چهارراه قزوین ادامه داشت. ساعت نه و چهل و پنج دقیقه اعلیحضرت همایونی سوار اتومبیل شدند و باین ترتیب تشییع سواره آغاز شد دو طرف خیابان در تمام طول خط سیر کلیه اهالی پایتخت و دانش آموزان و باشگاههای ورزشی با پرچمهای مخصوص صف آرائی نموده بودند و چناره از بین تأثر شدید و آمیخته با سکوت اهالی عبور مینمود. در میدان سپه چناره در مقابل شهرداری متوقف گردید و آقای شهردار تهران از طرف اهالی شهر بیاناتی فرمودند و با کسب اجازه از اعلیحضرت همایون شاهنشاهی یک دقیقه سکوت اعلام گردید و تاجهای گل نثار چناره شاهنشاه فقید گردید.

سپس چناره بحرکت ادامه داد و پس از طی کردن خیابانهای برق و ری و جاده حضرت عبدالعظیم بزایه مقدسه رسید پس از طواف بوسیله امرای ارتش به آرامگاه ابدی انتقال داده شد.

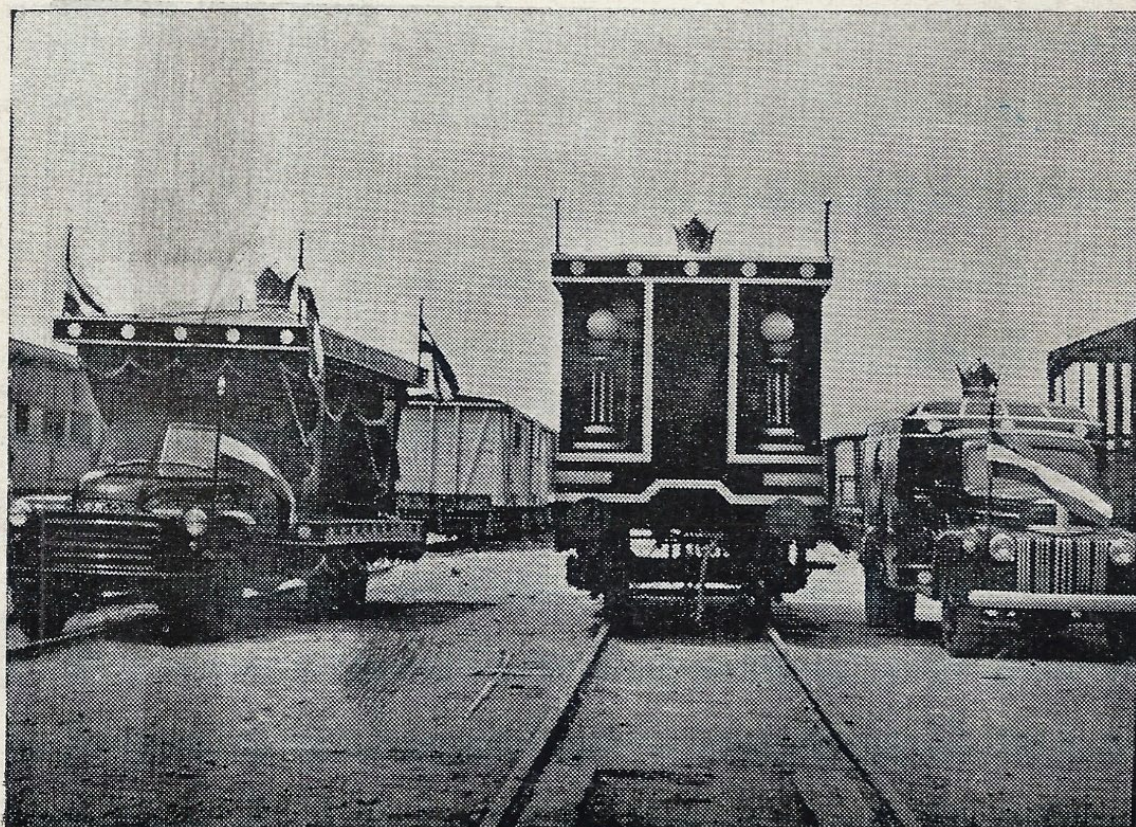
در تمام مدت تشییع و مراسم تدفین و بیرون آوردن چناره از تابوت قراء به

تلاوت قرآن مجید مشغول بودند و مراسم مذهبی بوسیله یکی از آقایان علماء انجام
گردید در موقعیکه جنازه از تابوت خارج گردید کلیه حضار بصدای بلند بگریه
در آمدند .

ساعت يك بعد از ظهر مراسم تدفین خاتمه یافت و اعلیحضرت همایون شاهنشاهی
و خاندان جلیل سلطنتی بشهر بازگشت فرمودند .

در این موقع هیئت مشایعین دسته دسته بزیارت آرامگاه میرفتند و تاجهای گل
نثار آرامگاه شاهنشاه فقید مینمودند .

باین ترتیب مراسم تشییع و تدفین اعلیحضرت فقید رضاشاه کبیر پایان یافت و
فرزند رشید ایران برای ابد در زمین میهن در آرامگاه مجلل و ابدی خود آرامید .

واگون مخصوص جنازه شاهنشاه ققید را بطهران حمل مینماید

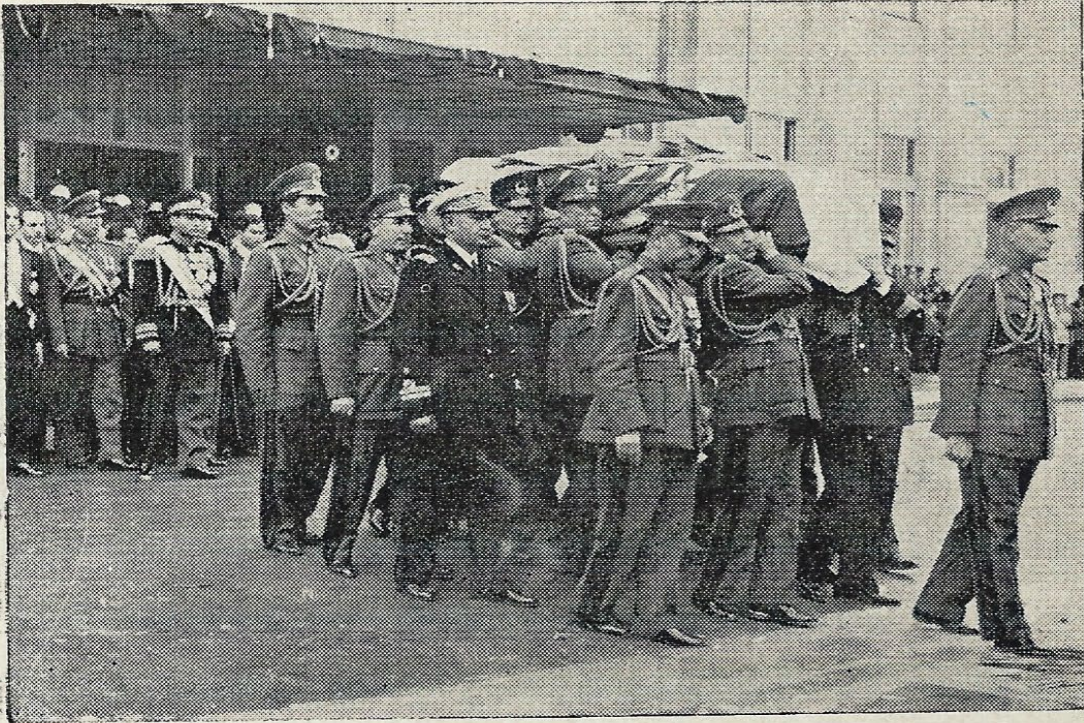
A special train wagon carries the body of the late king to Tehran

جنازه در روی سکوئی مقابل در خروجی ایستگاه راه آهن برای
مراسم رژه قرار داده شده است

The casket is placed on a platform in front of the Railway Station entrance for the funeral procession

اعلیٰ حضرت هما یون شاهنشاهی جنازه شاهنشاه فقید پدر تاجدار خود را در حالیکه
بوسیله امراء و فرماندهان لشکر حمل میشود پیاده تشییع مینمایند

His Majesty walks behind his royal father's casket carried by various armed forces chiefs

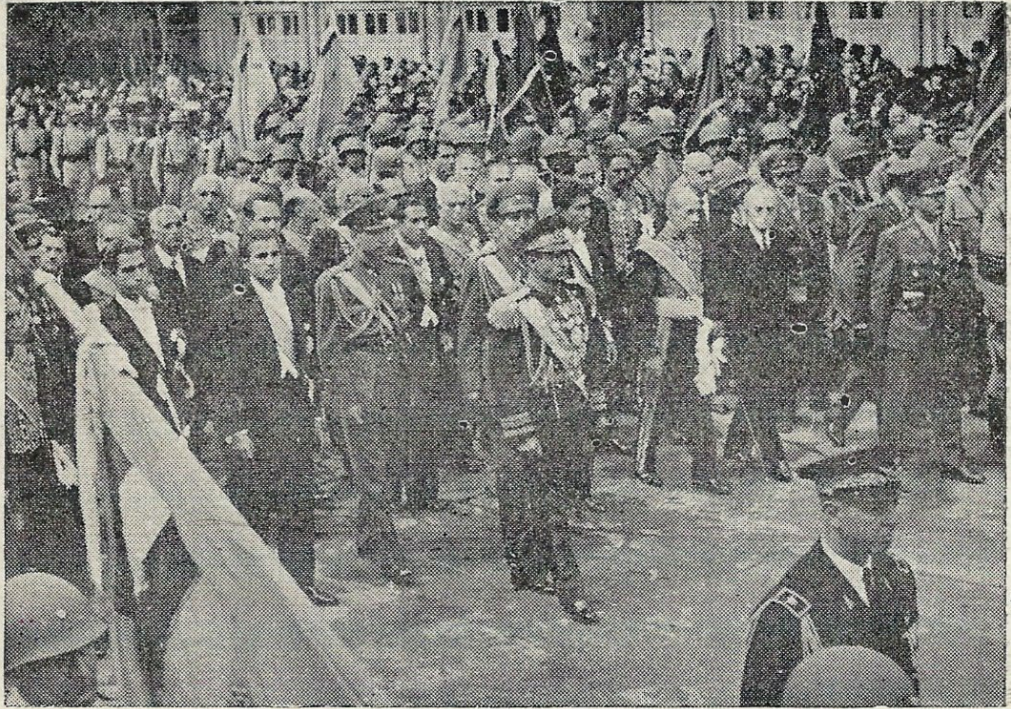
اعلیحضرت همایون شاهنشاهی و والاحضرت شاهپورها در میدان ایستگاه راه آهن
هنگام تشییع جنازه

His imperial majesty and princes at the Railway Station Square during the funeral process

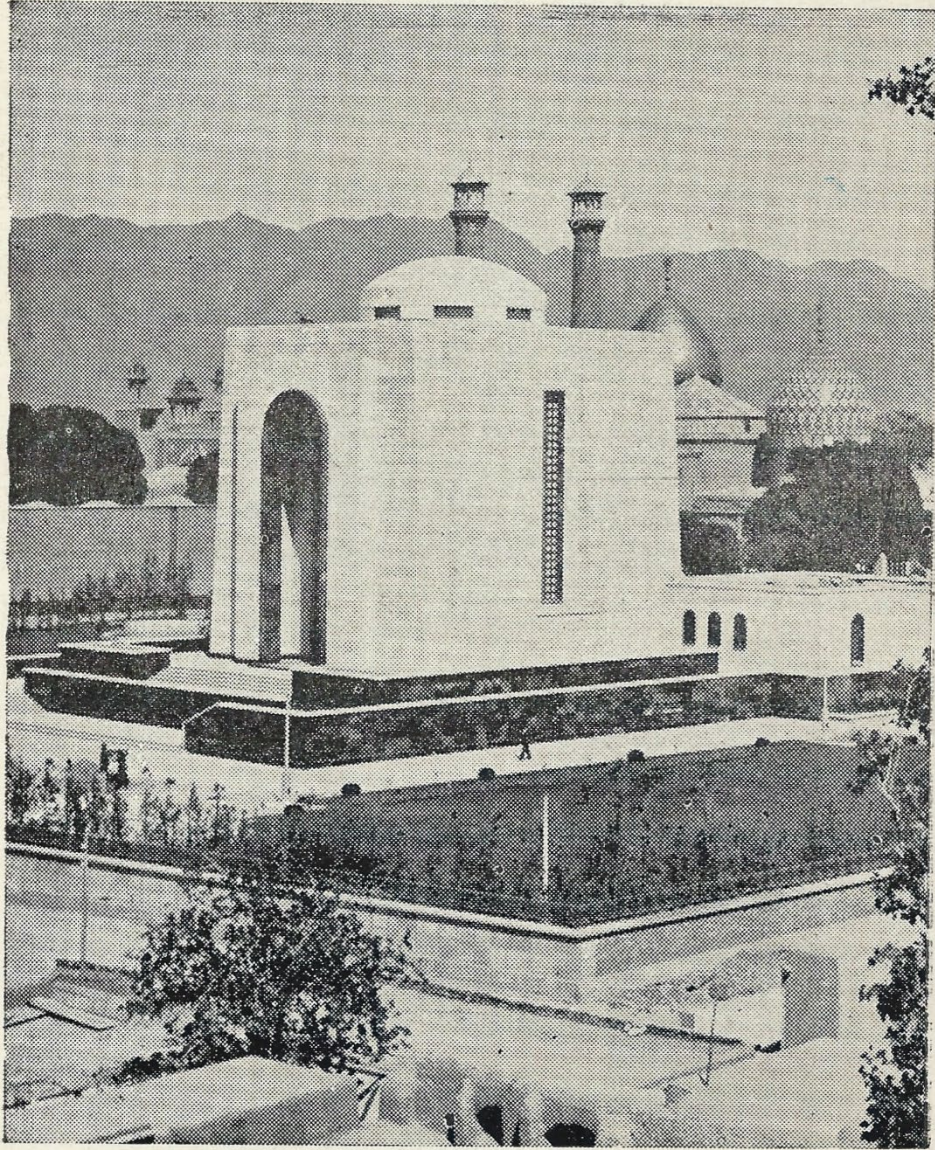
مقابل در ایستگاه مراسم احترام نظامی نسبت به جنازه شاهنشاه فقید بعمل میآید

Military salute ceremony at the entrance of the Railway Station

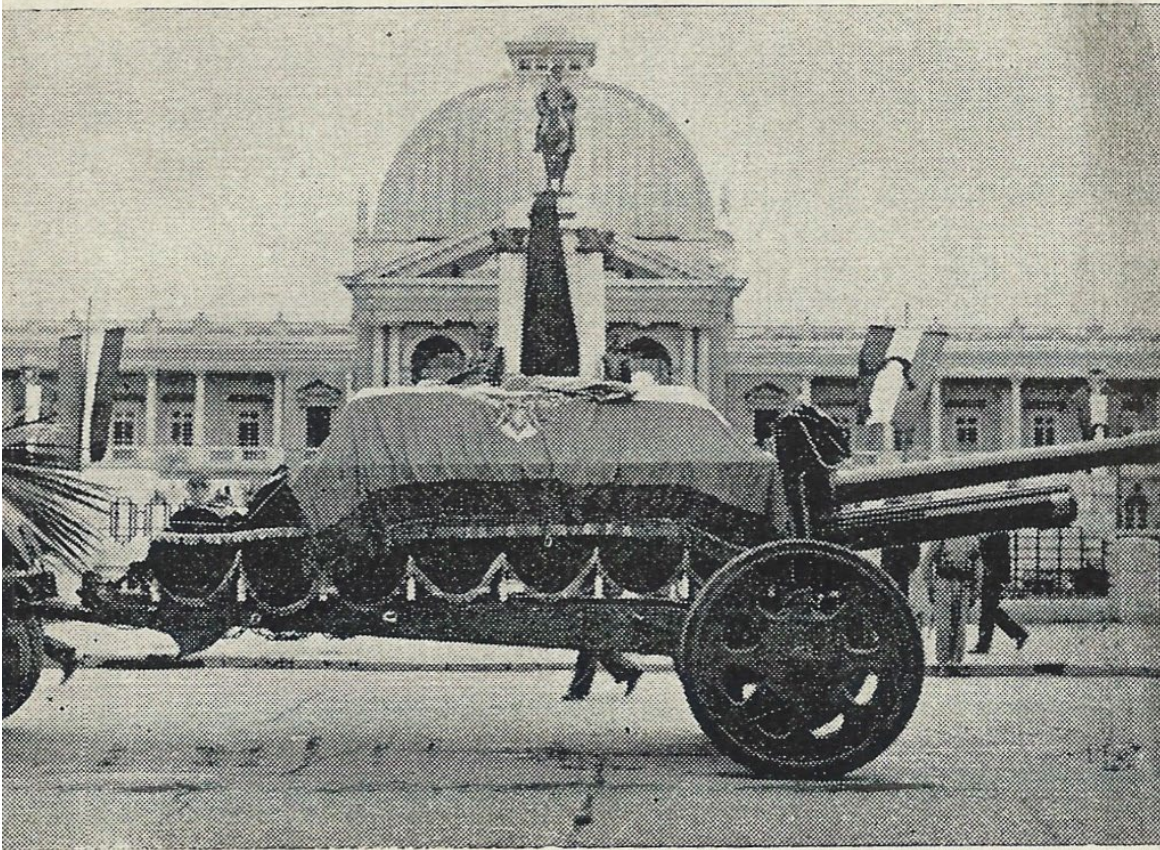
اعلیه حضرت همایون شاهنشاهی و والاحضرت شاهپورها در خیابان
پهلوی در حال تشییع پیاده

His imperial majesty and royal princes in Pahlavi Street during the procession

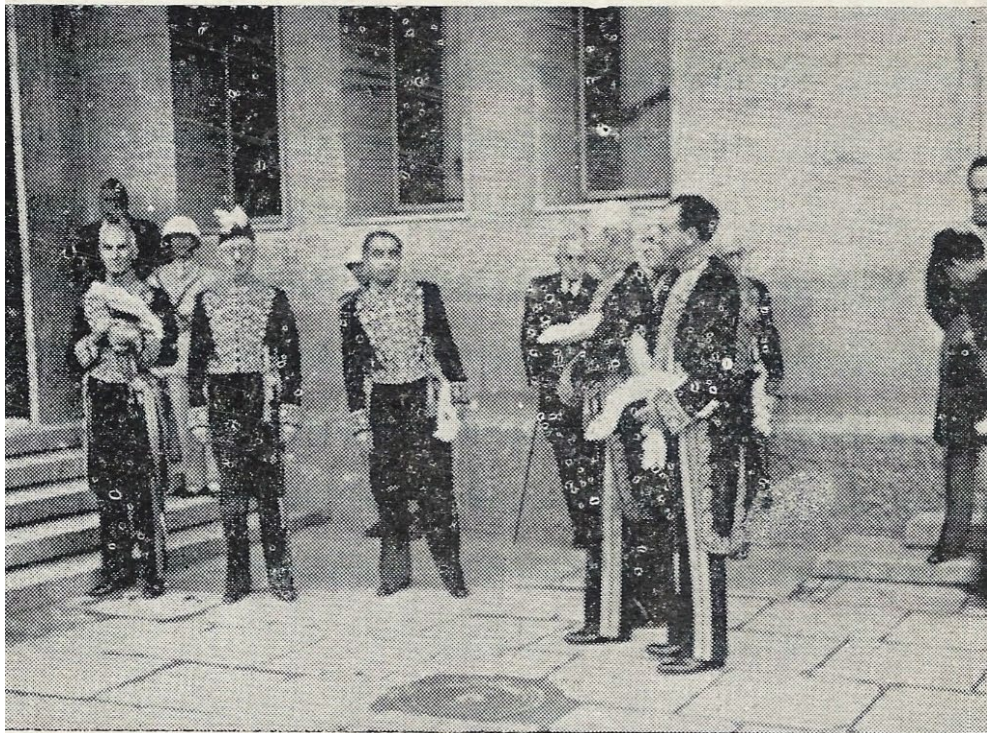
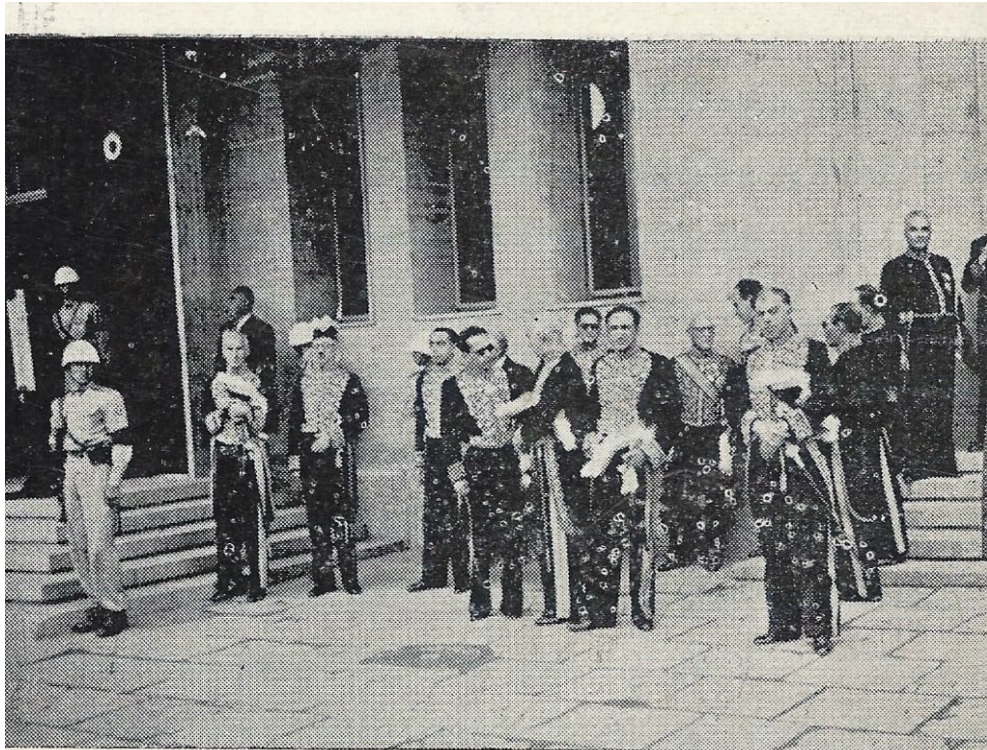
آرامگاه رضاشاه کبیر شاهنشاه فقید .

Mausoleum of the late Reza Shah the Great

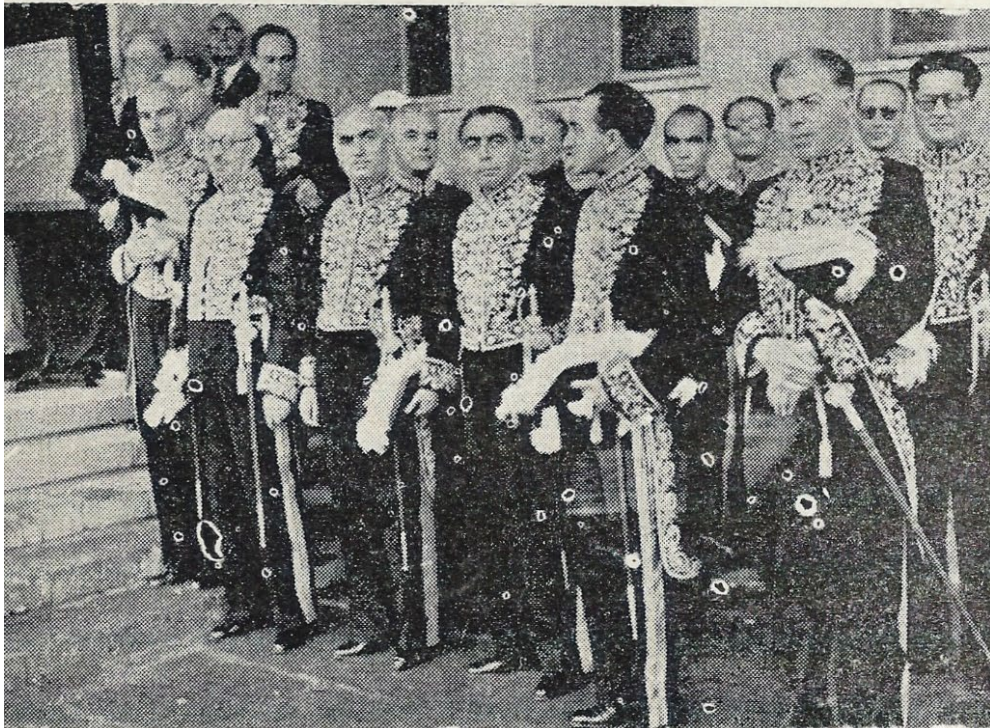
توپ حامل جنازه در میدان سپه مقابل مجسمه شاهنشاه فقید

The casket on a canon passing the statue of the late shah in Sepah Square

دو عکس از هیئت دولت در روز مراسم تشییع

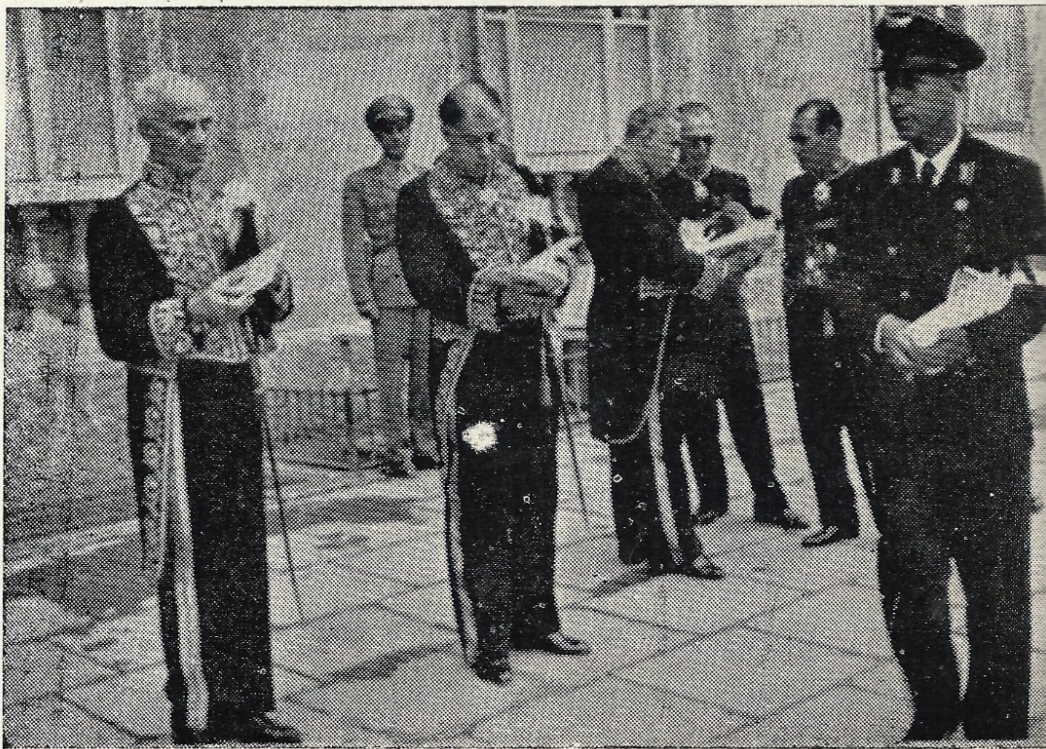
Two photos of the cabinet members at the funeral procession

دو عکس از هیئت دولت مقابل در ایستگاه راه آهن

Photos of the cabinet members at the entrance of the Railway Station

چند نفر از آقایان وزراء در روز بجای آوردن مراسم تشییع

Some of the cabinet ministers on the funeral day

هیئت محترم دولت در حین تشییع جنازه شاهنشاه فقید

Respectable cabinet members at the late shah's funeral

يك منظره ديگر از تشييع پياده چندن از آقايمان وزراء - از چپ بر است: جناب آقاي
دكتور علي اميني ، جناب آقاي دكتور نخعي ، جناب آقاي مسعود كيهان وزير فرهنگ

Another view of some of the ministers at the funeral procession. Left to right: Dr. Ali Amini, Dr. Nakhaee, Mr. Masoud Keyhan, Minister of Culture

جناب آقای مسعود کیهان وزیر فرهنگ (سمت چپ) در روز تشییع

Mr. Masoud Keyhan (left), Minister of Culture at the funeral

بر حسب دستور جناب آقای مسعود کیهان وزیر محترم فرهنگ این اداره بر آن شد که در این موقع بمناسبت مراسم تدفین جنازه اعلیحضرت فقید رضاشاه کبیر و حضور سران عشایر شجاع و میهن پرست ایران در مرکز نشریه ای طبع و تقدیم هم میهنان عزیز و سران عشایر بنماید.

رئیس اداره تعلیمات ایلات و عشایر - دکتر محمد مگری

در ایام توقف سران عشایر در مرکز طبق برنامه مخصوصی که از طرف ستاد ارتش تنظیم گردیده بود از سران عشایر پذیرائی مفصلی بعمل آمد و مجالس باشکوهی برای ایشان ترتیب داده شد. در برنامه مخصوص عشایر شبی یک تا دو نفر از سران عشایر سخنرانیهائی دائر بزحمات شاهنشاه فقید و قدردانی از مجاهدتهای آن رادمرد بزرگ ایراد میگردید.

جناب آقای مسعود کیهان وزیر فرهنگ سخنرانی مبسوط و مشروحی در باب عشایر و همچنین اقدامات فرهنگ نسبت به تعمیر امر آموزش در میان ایلات و عشایر بدین شرح ایراد نمودند:

سخنرانی جناب آقای مسعود گیهان وزیر فرهنگ در حضور سران عشایر *

پس از درود و ستایش خداوندی و دعا و ثنای ذات مبارک ملوکانه ، بعرض آقایان
محترم میرساند :

یکی از مقاصد بزرگی که در تحت توجهات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی اخیراً
مورد توجه قرار گرفته است بسط و تعمیم فرهنگ در میان ایلات و عشایر نجیب ایران
است که اینجانب نیز از روز آغاز بکار در وزارتخانه خود بدان اقدام کرده ام و آرزو مندم
با تأییدات الهی و با تشریک مساعی و همکاری سایر مراجع و مقامات عالیه و همچنین
با علاقه و استقبال شایانی که از طرف آقایان نمایندگان و برگزیدگان ایلات و عشایر
میشود بتوانیم مصدر خدمات گرانبهایی بشویم .

اصولاً عده زیادی از جمعیت ایران را افراد رشید و شجاع ایلات تشکیل میدهند
که قسمتی از آنها بر حسب شواهد تاریخی همیشه حافظ و نگهبان مرزهای وسیع این
کشور بوده اند و مرزبانان و مرزداران رشید و فداکار ایران اغلب اوقات از میان افراد
برجسته این طبقه برخاسته اند خدمات گرانبهایی که در طول ازمنه تاریخی از ایلات
و عشایر سلحشور ایران بمنصه ظهور رسیده است باندازه ایست که نام آنها را با کلمه
شاه دوستی و وطن خواهی توأم ساخته است . اگر آقایان محترم از لحاظ روحی
و روانشناسی توجهی بآوازه ها و ترانه ها و قصه های دلنشین و دلکشی که در میان این
طوایف شهرت و رواج دارد بفرمایند متوجه خواهند شد که لطیف ترین و عمیق ترین
افکار و احساسات وطن خواهی و علاقه بآب و خاک و زادگاه و اجاق خاندان و مزار
نیاکان در نهاد آنها سرشته و با شیر اندرون شده است .

---

* این سخنرانی در شب چهاردهم اردیبهشت ماه ۱۳۲۹ در مجلسی که از طرف وزارت

چنگ بمناسبت اجتماع سران عشایر در تهران برپا شده بود ، ایراد شده است .

امروز از لحاظ فرهنگی میراث گذشته نیاکان با عظمت را نمیتوانیم تنها در خلال سطور کتب و یادداشت‌های کتوبی که بما رسیده است بیابیم بلکه مطالعه در آداب و رسوم و سنن ملی و علائق معنوی برای دریافتن چگونگی ساختمان فکری و دماغی از واجبات روز بشمار میرود. آهنگهای لطیفی که از سوراخ نی چوپانان کوه و دشت پیما همراه با زمزه کودکان صحراگرد در کنار چشمه ساران بگوش میرسد اسرار نرفته روزگاران را برای ارباب حقیقت و دانش و معرفت خواهان آنچنان حکایت میکند که شاید مردمان عادی آن رازها را در نیابند. حکیم بزرگوار فردوسی علیه الرحمه اغلب روایات و داستانهای تاریخی و ملی خود را از افواه دهقانان و دهبانان نقل میکند و در زمان ساسانیان که مردم را بطبقات چهارگانه سپاهیان و دهقانان و صنعتگران و پیشه‌وران و روحانیان تقسیم میکردند همیشه این طبقه مورد احترام و نیازمندی عموم بوده‌اند و در قرون اخیره رشیدترین سربازان و فداکارترین سپاهیان و سودمندترین تولیدکنندگان و صادقترین افراد این کشور را تشکیل میداده‌اند. وجود مردان وطن پرست و شجاع این طبقه از زمان صفویه ببعث باعث خدمات شایانی باین کشور بوده است.

در سالهای اخیر که بر اثر مساعی شاهنشاه فقید در تمام شئون اجتماعی و ملی این کشور نظم و ترتیب نوینی مطابق با زمان و پیشرفت جهان راه یافته است، عشایر و ایلات شریف ایرانی توانسته‌اند با فراغ خاطر علاوه بر انجام خدمات محوله خود، دارای مردانی دانشمند و آشنا با اوضاع فعلی گیتی و تمدن نوین جهان باشند و مانند گذشته شخصیت‌های بزرگی از میان آنان طلوع کند که مایه امید بآینده ایران باشد.

در زمان شاهنشاه فقید اصول و پایه‌هایی بوجود آمده است که ما امروز موظفیم نیات خیر آن مرد بزرگ را پیروی کرده و در تحت توجهات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی آنها را تعقیب و تکمیل کنیم از آن جمله توجهی بود که از طریق فرهنگ همواره نسبت بتعلیم و تربیت اولاد ایلات و عشایر مبذول میداشت اوضاع چند سال اخیر پس از شهریور باعث وقفه و رکودی در بعضی از قسمت‌های اداری مملکت باشد که امروز ما ناگزیریم این موانع را یکی پس از دیگری مرتفع کرده بانجام آنها بکوشیم.

چنانکه اغلب آقایان میدانند وزارت فرهنگ امسال مصمم شده است برای نشر و تعمیم فرهنگ و عملی شدن تعلیمات عمومی و اجباری در تمام کشور قسمتی از کوششهای خود را نیز در راه تربیت و تعلیم در میان ایلات و عشایر اختصاص دهد تا تمام طبقات و نقاط ایران بتوانند از این موضوع هر يك بسهم خود استفاده کنند اینك مجملا اطلاعاتی از اقدامات گذشته و فعلی و تصمیمات وزارت فرهنگ را بعرض آقایان میرساند :

اقداماتی که تا کنون نسبت بقاصیب دستان

در نقاط عشایری شده بشرح زیر میباشد

آذربایجان

در ناحیه اهر در میان عشایر و تیره های ساکن قره اشبتین، خمارلو ، جانانلو و حسرتان چهار دستان و در بخش خوی در نقاط عشایر نشین لیلوس ، پوشانلو ، قره قشلان، و سلطان احمد پنج دستان و در ناحیه خلخال میان عشایر شاطرانلو ساکن گلستان يك دستان و در ناحیه ماکو در میان عشیره جلالی ساکن آنگکل يك دستان . در ناحیه رضائیه در میان عشایر و تیره های ساکن بخش های گلوان ، سروکان ، موانه ، ملونه ، مستکان ، گل شیخان سین آباد، گورمیک، آغبلاغ، اشنویه، سلدوز، چهارده دستان . در ناحیه مهاباد در میان عشایر و تیره های دهبگری ، خاتزاده ، ماهش و بیکزاده ساکن بخشهای شهر ویران ، بوکان ، و لاهیجان ده دستان . در ناحیه اردبیل در بین عشایر و تیره های آراللو ، قوجه بیگلو ، حسنخانلو ، موران اجارودو طالش میکائیل لو ساکنین بخشهای گرمی ، انگوست و مغان هفت دستان . در ناحیه خیاو در میان عشایر و تیره های عیسی لو حاج خواجه لو دو دستان و جمعاً در تمام مناطق عشایری آذربایجان ۴۷ دستان و ۶۱ آموزگار وجود داد و ۱۷۲۸ نفر از اطفال عشایر بتحصیل اشتغال دارند .

خراسان

در ناحیه بجنورد در میان عشایر ترکمن و در ناحیه سرخس در میان عشایر بلوچ و در ناحیه تربت حیدریه در میان عشایر لانورائی، قزائی و تیموری ساکنین بخشهای محولات، رشتخوار و خواف هفت باب دبستان که جمعاً در نقاط عشایری خراسان ۱۲ آموزگار وجود دارد و تعداد ۱۶۰ نفر از اطفال عشایر در آنها به تحصیل مشغولند.

خوزستان

در ناحیه سوسنگرد دشت میشان در میان عشایر و تیره‌های ساکن آن در نقاط ابو جاموسه، ابوچلاچ، رمیم، سیدیه، مالکیه، خزامه، ذمار، جرگه سید علی، و وساک، مجریه، هویزه و گبان شانزده دبستان. در دز فول در ناحیه شوش یکده دبستان در هفتکل اهواز در نقاط ایذه، قلعه تل، باغ ملک، گزین و دالان در میان عشایر و تیره‌های بختیاری و جافگی پنج دبستان و در خرمشهر در میان عشایر و تیره‌های فیلیه، محرزی، جفال، جدبه، بوزی، بنی کعب و گرگر ساکنین بخش شادکان پنج دبستان. جمعاً در میان تمام مناطق عشایری خوزستان ۲۷ دبستان و ۵۰ نفر آموزگار وجود دارد و تعداد ۱۵۹۹ نفر از اطفال عشایر به تحصیل اشتغال دارند.

دشت گرگان

در دشت گرگان در میان عشایر و تیره‌های جمفر بای و آتابای و کولان ساکنین بخشهای اوبد، سیچوال، خواجه نفس، نزار، پیچ پیکر، بناوز، گومیشان، گنبد، کزنند کلاله، قوزچای، پهلویدر، دازه، کردو خواند جمعاً ۲۰ باب دبستان و ۸۷ آموزگار وجود دارد و تعداد ۱۸۰۲ نفر از اطفال عشایر دشت گرگان به تحصیل مشغول میباشند.

ساوه

در ناحیه ساوه در میان عشایر و تیره‌های قرابگلو و شاهسون دو باب دبستان و دو نفر آموزگار وجود دارد و جمعاً تعداد ۶۰ نفر از اطفال عشایر به تحصیل اشتغال دارند.

سیستان و بلوچستان

در ناحیه چاه بهار در میان عشایر و تیره‌های داشاری گچی ورزاده ، بزوار ، هوت ، سرگان ، میرمراذزائی ، در چاه بهار و نقاط طیس ، کنارک ، دشتیاری و سرکوب شش دبستان . در ناحیه ایران شهر در میان عشایر و تیره‌های بامری ، عبداللهی ، بارکزائی ، بلوچ ورزاده ، ورزاده ، رئیس ، بلوچ ، باشنده ورزاده ، کدخدائی ، ملازهی ، میر ، بامری ، هوت ، ملک ، رئیس ، باشنده ، سعیدی ، ورزاده ، بلوچ ، در ایران شهر و بمپورو نقاط دامن ، نیکشهر ، اسپکه ، سرباز ، قصر قند ، فتوح ، ابتر ، محمد آباد ، شهر وراز ، مسکوتان ، پپ ، هیجان ، داسک ، و گویمرگ هفده دبستان . در ناحیه زاهدان و خاش در میان عشایر و تیره‌های ریگی ، ناروئی ، شه بخش ، ایرندگانی و گردرخاش و نقاط میرجاوه ، نصرت آباد شورو ، سنگان ، ایرندگان ، گوشه ، چشمه ، گوهر کوه ، و باید یازده دبستان .

در ناحیه سروان در میان عشایر و تیره‌های بارکزائی ، رئیس ، ملک زاده ، میرمراذزائی کرد زابلی ، گمشاد زائی و دهوری در مناطق و نقاط شهستان ، ناهوک ، جالق ، زنگیان ، سیم ، زابلی ، کشت سوران ، بخشان ، محمدی ، و گله گان دوازده دبستان در زابل در میان عشایر و تیره‌های آذریان ، کلاتری ، براهوئی ، سارانی ، ناروئی ، صیادان ، شهر یاری ، اوکاتی ، کیخا ، شهر کی ، میر ، پیچکه ، جهان تیغی و قنجر در مناطق و نقاط بنجار (در پشت آب) ، سکوهه (در شیب آب) ، دوست محمد (در میان کنگی) ، قلعه نو (در شهر کی و ناروئی) ، سد کی (در شیب آب) ، گوری (در شهر کی و ناروئی) ، ادیمی (در پشت آب) ، شریف آباد (در هشت آب) ، داری (در شیب آب) ، نور محمد (در میان کنگی) ، دهنو (در شهر کی و ناروئی) ، حیدر آباد (در هشت آب) ، محمد آباد (در شیب آب) ، دهنو ، شهر کی (در شهر کی و ناروئی) ، خمک (در پشت آب) ، کلبعلی (در پشت آب) و بالاخانه بیست دبستان ، جمعاً در تمام مناطق عشایری سیستان و بلوچستان ۶۶ دبستان و ۱۱۷ آموزگار وجود دارد و ۳۴۰۰ نفر از اطفال عشایر بتحصیل اشتغال دارند .

کرمانشاه

در ناحیه شاه آباد و کرمانشاه در میان عشایر و تیره‌های کلهر گیلان، باوندپور، سادات سامره، سنجابی، زنگنه، ساکنین بخشهای کمره، ماهیدشت، شیان، حسن آباد، چغاخزان، باریگه هرسم، کندهر، سیاه چغا، لر، وفائی، جو یزر، بدره، کفر اور، جمعاً ۱۶ دبستان.

در ناحیه ایلام در میان عشایر و تیره‌های، زرگوش، ملخطای، باباها، ارگوازی، آبدانان، شیروان، ملکشاهی، ده بالا، بدره پیچنوند، صیمره، شمس دینوند، ساکنین بخشهای مهران، صالح آباد، ارگوازی، آبدانان، شیروان، بدره، هندمینی، صیمره و چرد اول سیزده باب دبستان. که جمعاً در ناحیه شاه آباد و ایلام ۲۹ دبستان و ۳۴ آموزگار وجود دارد و تعداد ۶۹۷ نفر از اطفال عشایر به تحصیل مشغولند.

قزوین

در ناحیه قزوین در میان عشایر و تیره‌های ساکن قاقران و کپپایه پنج باب دبستان و ۶ نفر آموزگار وجود دارد و تعداد ۵۶۰ نفر از اولاد عشایر به تحصیل اشتغال دارند.

گیلان

در ناحیه لنگرود در میان عشایر و تیره صوفی یک دبستان و در میان عشایر و تیره‌های ساکن رضوانده، ماسال، هشتمیر، خطبه سرا، اسالم، جوکندان، خوشابر، هره دشت، حویق، جوهر، ایزنه، شیر آباد، اروجان، نوکنده، اولم شاندرمن، بی تم شاندرمن، خشک رودبار، خودبچر پاسال و دیک سرا ۵۲ باب دبستان.

جمعاً در تمام مناطق عشایری گیلان ۵۳ باب دبستان و ۵۷ نفر آموزگار وجود دارد و تعداد ۱۷۰۶ نفر از اطفال عشایر به تحصیل اشتغال دارند.

همچنین در سایر مناطق عشایری کردستان و فارس و لرستان مدارسسی تا این تاریخ تأسیس شده که از لحاظ جلوگیری از تطویل کلام بذکر همین اندازه قناعت و ضمن

توسعه امور فرهنگی سایر نقاط عشایر نشین برای مناطق فارس و کردستان و لرستان نیز که از قسمتهای پرجمعیت عشایری میباشد تصمیمهای لازمی گرفته شده که ضمن برنامه عمومی امور آموزش عشایر برفع نقایص و تکمیل آنها و همچنین ایجاد مدارس جدید از سال تحصیلی جاری اقدام خواهد گردید .

ضمناً علاوه بر تأسیسات و تشکیلاتی که تاکنون از لحاظ ایجاد دبستان در مناطق عشایر نشین کشور بعمل آمده طرحی در دست اقدام است که مدارس سیاری جهت طوایفی که در فصول مختلف تغییر محل میدهند و بیلاق و قشلاق مینمایند ایجاد شود که تشکیلات آموزشی همراه ایل باشد تا از این لحاظ وقفه‌ای در امور تحصیلی دانش آموزان حاصل نگردد و برای این منظور برنامه‌های مخصوصی برای مدارس ثابت و سیار عشایری در نظر گرفته شده است که از لحاظ آداب و سنن و رسوم اجتماعی عرطایفه کاملاً مناسب میباشد و در این برنامه ها مخصوصاً بقسمت کشاورزی و تربیت دام نیز فوق العاده اهمیت داده شده است و ضمناً برای اینکه آموزگاران که در این مدارس سیار به تعلیم دانش آموزان اشغال خواهند ورزید از هر لحاظ صلاحیت این امر را داشته باشند در نظر است که از بین افراد تحصیل کرده هر ایل و طایفه انتخاب شوند که علاوه بر آشنائی به لهجه محلی بسائر رسوم زندگانی طایفه‌ای خود آشنا باشند و وزارت فرهنگ امیدوار است که روسا و متنفذین هر ایل در راه پیشرفت این منظور مقدس از هر گونه همکاری و تشریک مساعی مضایقه نمایند .

علاوه بر ایجاد اینگونه مدارس سیار و تکمیل نواقص دبستانهای ثابت در مراکز ایلهائی که در یک ناحیه متمرکز هستند یازده دارالترتیب شبانه روزی در نقاط اردبیل ، کردستان ، خرم آباد ، دشت میشان ، زاهدان ، گرگان ، رضائیه ، کرمانشاهان ، بهبهان ، فارس و قوچان ، برای اولاد عشایر قریباً افتتاح خواهد شد تا در این دارالترتیبها اولاد عشایر را بطور شبانه روزی قبول و کلیه حوائج ضروری دانش آموزان را از قبیل لباس و خوراک و لوازم تحصیلی تأمین و بعداً نیز پس از پایان تحصیلات از همین فارغ التحصیلان برای تدریس در سایر مناطق عشایری استفاده شود که از لحاظ استخدام مشمول مقررات

استخدامی باشند و حقوق و سایر مزایای آنها تأمین گردد . ساختمان بعضی از این دارالتربیه ها تمام و بقیه در دست انجام میباشد که امیدوار است در سال تحصیلی آینده نسبت بافتتاح آنها اقدام شود و در تنظیم برنامه های این دارالتربیه ها هم کاملاً دقت شده که از هر لحاظ مناسب با وضع جغرافیائی و طرز زندگی و سایر مقتضیات محلی باشد. البته بطوریکه کلیه افراد این کشور اطلاع دارند در زمان سلطنت شاهنشاه فقید رضاشاه کبیر در تمام امور کشور جنبش و هیجان خاصی که کلیه آنها بدست توانای آن شاهنشاه وطن دوست ایجاد شده بود مشهود گردید که اقدام بتأسیس این قبیل آموزشگاهها نیز از نیات اصلاح طلبانه آن قائد عظیم الشان فقید بود که متأسفانه دست طبیعت و اختلالهای سیاسی کلیه ما ایرانیان را از داشتن چنین نعمت بزرگ و رهبر توانائی محروم داشته و بسیاری از تصمیمات و اقدامات ترقی خواهانه شاهنشاه کبیر را جریان جنگ جهانگیر از هم گسیخته گرداند اینک که بایاری خداوند متعال کم کم آبهای رفته بجوی باز میگردد و کشور ما آرامش قبلی خود را تجدید مینماید امیدواریم که تحت توجهات شاهنشاه جوان بخت ایران محمد رضاشاه پهلوی که دلسوز ترین فرد ایران و فرزند و الا انبار رشیدترین و فداکارترین و میهن پرست ترین مرد ایران رضاشاه کبیر میباشند بسوی ترقی و تعالی پیش رویم و باعث آرامش و شادی روح اعلیحضرت فقید رضاشاه کبیر گردیم .

نمایانند. در این باره آریا و ...
مندان ...

پذیرائی وزارت فرهنگ از سران ایلات و عشایر

طبق دعوتی که از طرف وزارت فرهنگ از سران عشایر و ایلات ایران بعمل آمده بود صبح روز شنبه ۲۳ ر ۲۹ ساعت ۸ - کلیه سران عشایر که بمناسبت تشییع جنازه شاهنشاه فقید رضا شاه کمیر بتهران آمده بودند بسرپرستی آقای دکتر محمد مکرری رئیس اداره تعلیمات ایلات و عشایر وزارت فرهنگ بمحل موزه مردم شناسی راهنمایی شدند در موقع بازدید آقایان کارمندان موزه کلیه قسمت ها را برای ایشان توضیح دادند ساعت ۹ - کلیه سران عشایر موزه مردم شناسی را ترك و بموزه باستان شناسی راهنمایی شدند و در آنجا نیز توضیحات لازم راجع بآثار باستان بوسیله راهنمایان و کارمندان موزه مزبور داده شد و بی اندازه این آثار که نمونه تاریخ و تمدن قدیم ایران است مورد توجه سران عشایر واقع گردید و یکساعت در قسمتهای مختلف موزه بتماشای آثار مجد و عظمت ایران باستان مشغول بودند پس از بازدید موزه در ساعت ۱۰ کلیه سران عشایر بباشگاه دانشگاه راهنمایی شدند و ضمن برنامه ای که قبلا تنظیم شده بود از طرف وزارت فرهنگ پذیرائی صمیمانه ای از کلیه سران عشایر بعمل آمد همچنین طبق آگهی هائی که بدستور جناب آقای وزیر فرهنگ بدیوارها نصب شده بود سران عشایر در دفتر مخصوصی تقاضاهائی را که از وزارت فرهنگ راجع به تکمیل نواقص مدارس عشایری داشتند بازگرنام و محل سکونت عشیره خود ثبت نمودند و در ساعت ۱۱ ر ۵ - پس از صرف چای و شربنی بترتیبی که آمده بودند با اتومبیلهای مخصوص باسایشگاه خود مراجعت نمودند . در باشگاه دانشگاه آقای وحید معاون وزارت فرهنگ و سایر رؤسای ادارات وزارت فرهنگ از میهمانان پذیرائی مینمودند . درخاتمه آقایان سران عشایر از توجهات مخصوص بندگان اعلیحضرت همایونی و جناب آقای کیهان وزیر فرهنگ و جناب آقای وحید معاون آن وزارت خانه اظهار سپاسگزاری و قدر دانی نمودند

۳۹-

اصغر خان سنجابی از رؤسای اہل سنجابی

Asghar Khan Sanjabi one of the leaders of the Sanjabi tribe

عبدالله خان دزلی رئیس اورامان دزلی

Abdollah Khan Dezli, head of Oraman/hawraman Dezli (tribe)

رشید آقا بہرامی از رؤساء قلیخانہ گوران

Rasheed Agha Bahrami, one of the chieftains of Ghlakhani Gowran tribe

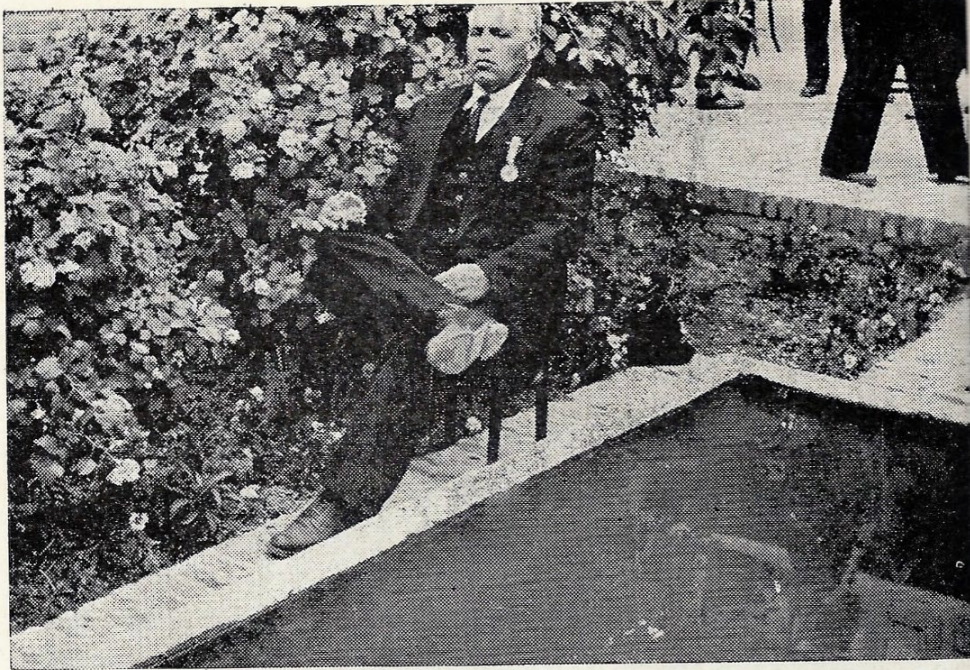
رؤساء عشایر اورامان لہون و اورامان رزاب و اورامان دزلی

Chieftains of Hawraman Lahvan, Hawraman Razaab & Hawraman Dezli

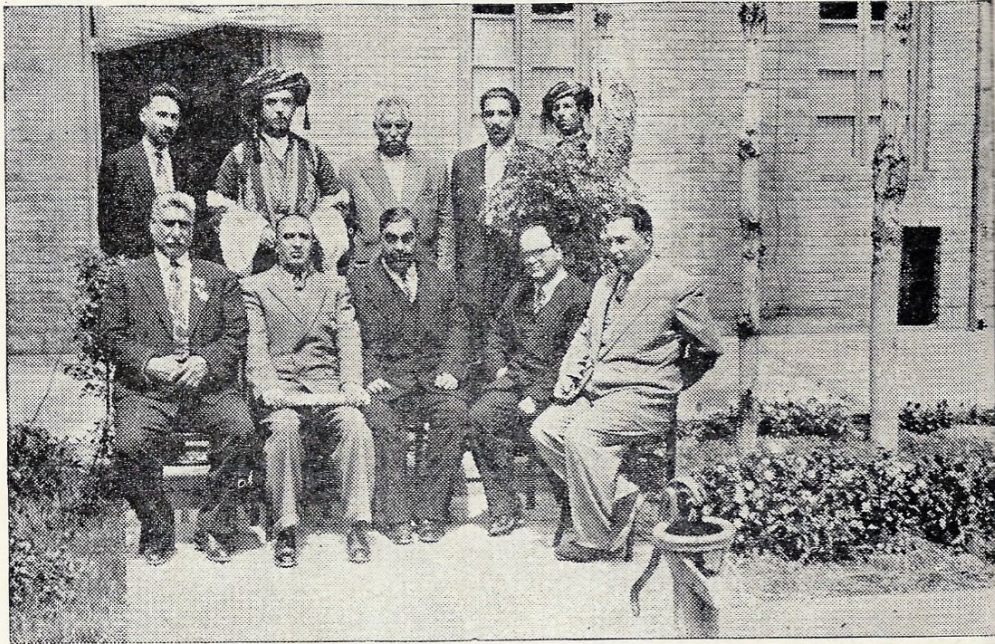
حسن خان رزابی رئیس اورامان رزاب (نفر سمت چپ) عباس خاندانی از عشایر کرمان (سمت راست)

Hassan Khan Razaabi, head of Hawraman Razaab (L), Abbas Khandani, a tribesman from Kerman (R)

آقای سید فتح الله حیدری از رؤساء ایل گوران

Mr. Seyyed Fatollah Heydari one of the leaders of the Gowran tribe

رؤساء ایلات سنجابی و کلهر و گوران با آقای دکتر کریم خان سنجابی استاد
دانشگاه تهران (نفر اول از سمت راست)

Chieftains of Sanjabi, Kalhor & Gowran tribes with Dr. Karim Sanjabi, Tehran University professor (first right)

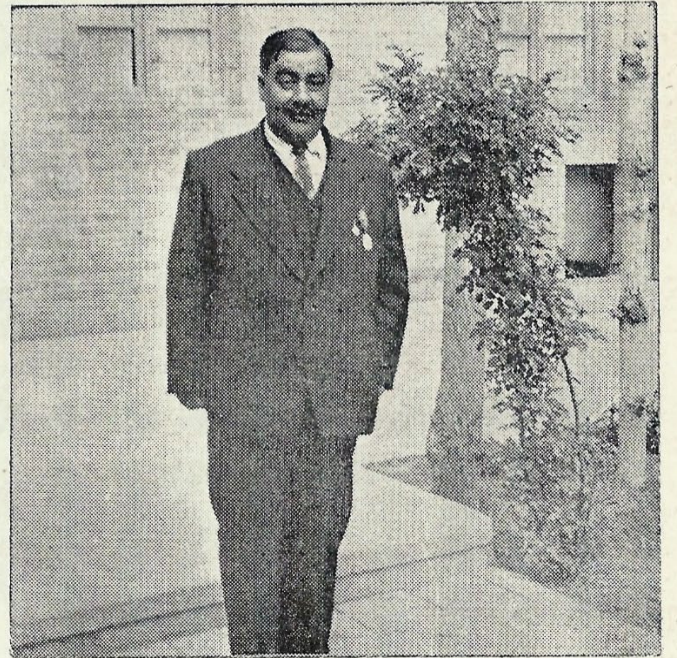
فرج الله بيك كوماسي رئيس عشيرة كوماسي

Farajollah Beig-Koomaasi, leader of the Koomaasi tribe

توفیق بیگ لہونی از رؤساء اورامان لہون

Towfeegh Beig Lahwani one of the leaders of Hawraman Lahwan tribe

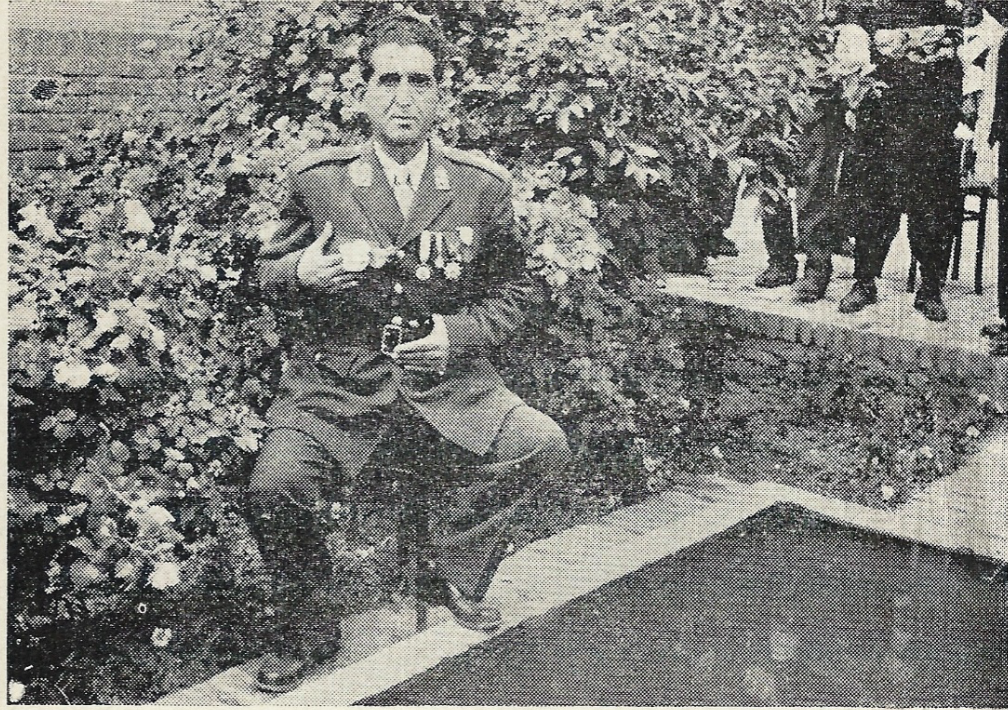
پاشا خان یاسمی رئیس ایل گوران

Pasha Khan Yasami, leader of the Gowran tribe

یکی از سران عشایر

One of the tribal leaders

آقای سروان محمد امین بیگ لہونی رئیس اورامان

Captain Mohammad Amin Beig Lahwani, chief of the Hawraman tribe

اکبر خان اللہیاری سنجاہی

Akbar Khan Allahyaari Sanjabi

یکی از سران عشایر بختیاری در موقع سخنرانی

One of the Bakhtiari chieftains making a speech

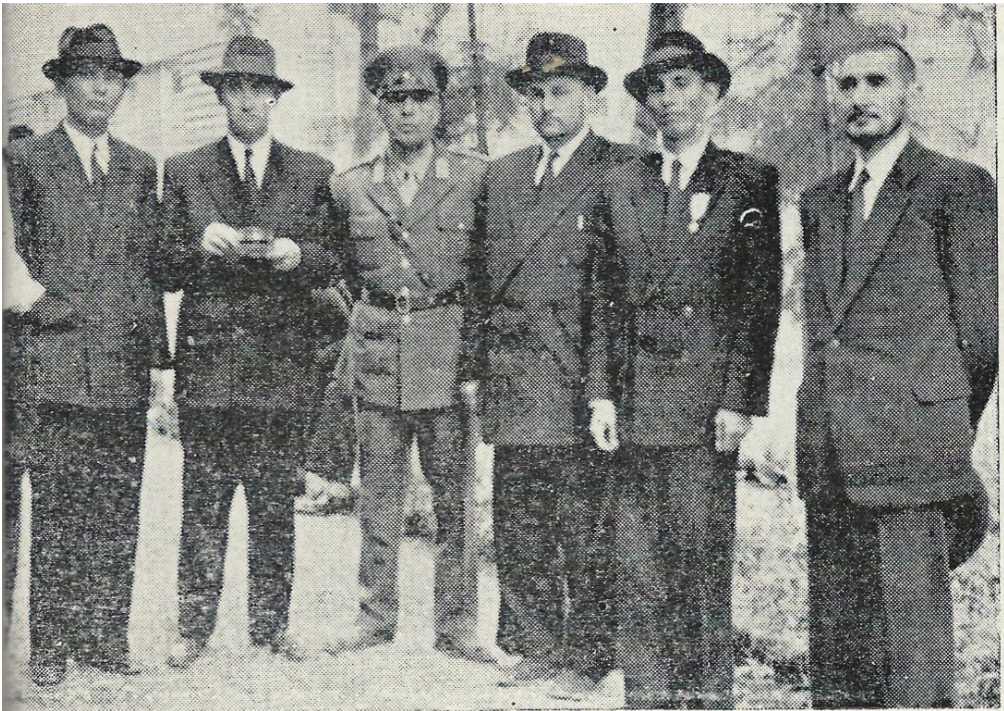
عده‌ای از سران عشایر

Some of the tribal leaders

جمعی از سران عشایر

A group of tribal leaders

عده‌ای از سران عشایر ترکمه گرگان

A group of Turkman tribal leaders from the Gorgan area

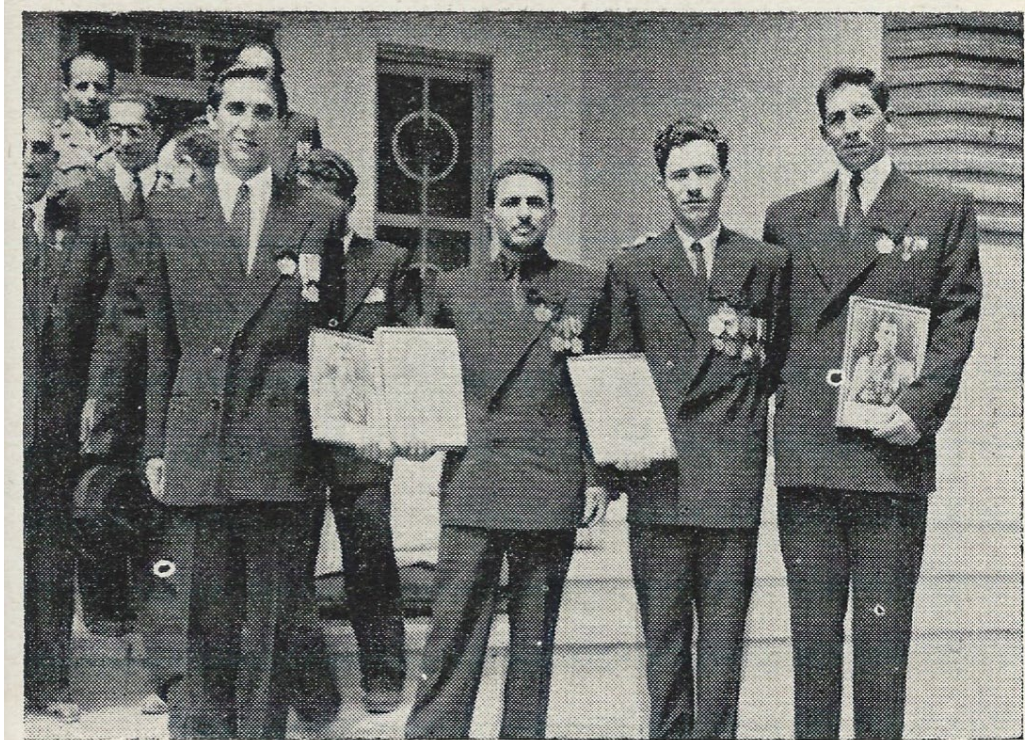
عده‌ای از سران عشایر رضائیه

A group of Tribal leaders from Rezaiyeh

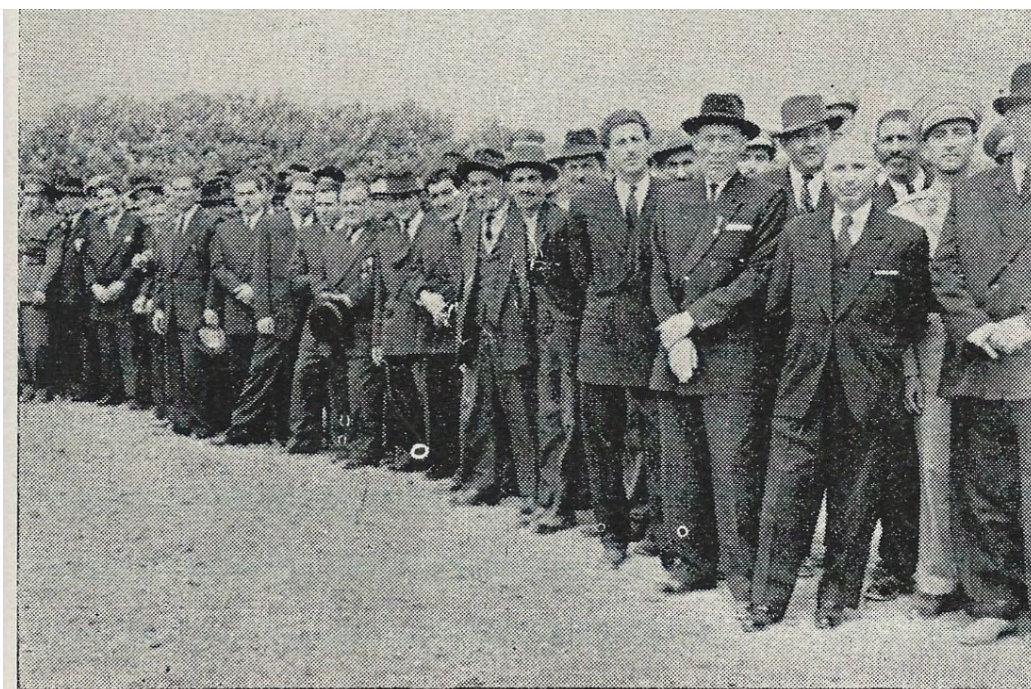
(سمت راست) خواجه وردی خان رئیس عشیره تراکمه خراسان (سمت چپ)
آقای عباس خاندانی امیران عشایر کرمان

*Khorasan province Turkman chieftain Khajeh Werdi khan (R)
with Mr. Abbas Khandani, a chieftain from Kerman*

عده‌ای از سران عشایر شاهسون آذربایجان

A number of Shahsavan chieftains from Azarbaijan

عده‌ای از سران عشایر

A number of tribal leaders

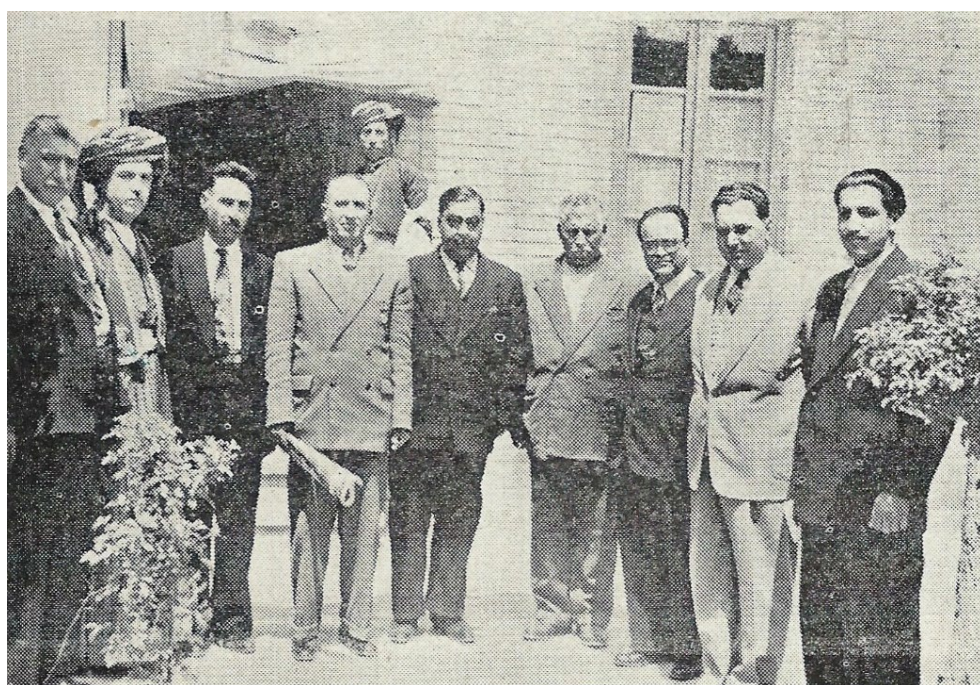
رؤساء ایلات سنجابی و اورامان و کلہرو گوران

Heads of Sanjabi, Hawraman, Kalhor & Gowran tribes

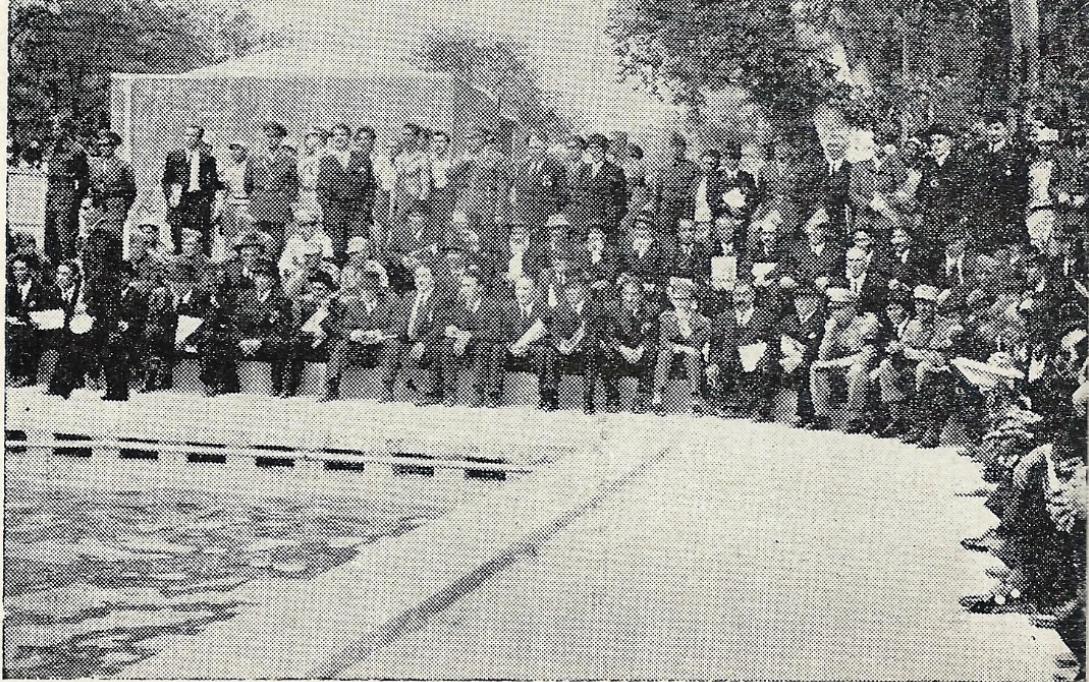
رؤساء ایل گوران

Heads of the Gowran tribe

رؤساء ایلات سنجابی و کلہرو گوران با آقای دکتر کریم خان سنجابی (نفر دوم از سمت راست)

Heads of Sanjabi, Kalhor & Gowran tribes with Dr. Karim Sanjabi (second right)

دسته‌ای از سران عشایر

A group of tribal leaders

سران عشایر گیلان

Heads of tribes from the Gilan province

سه نفر از آقایان سران عشایر

Three of the tribal leaders

رؤساء ایلات کرمانشاه و کردستان

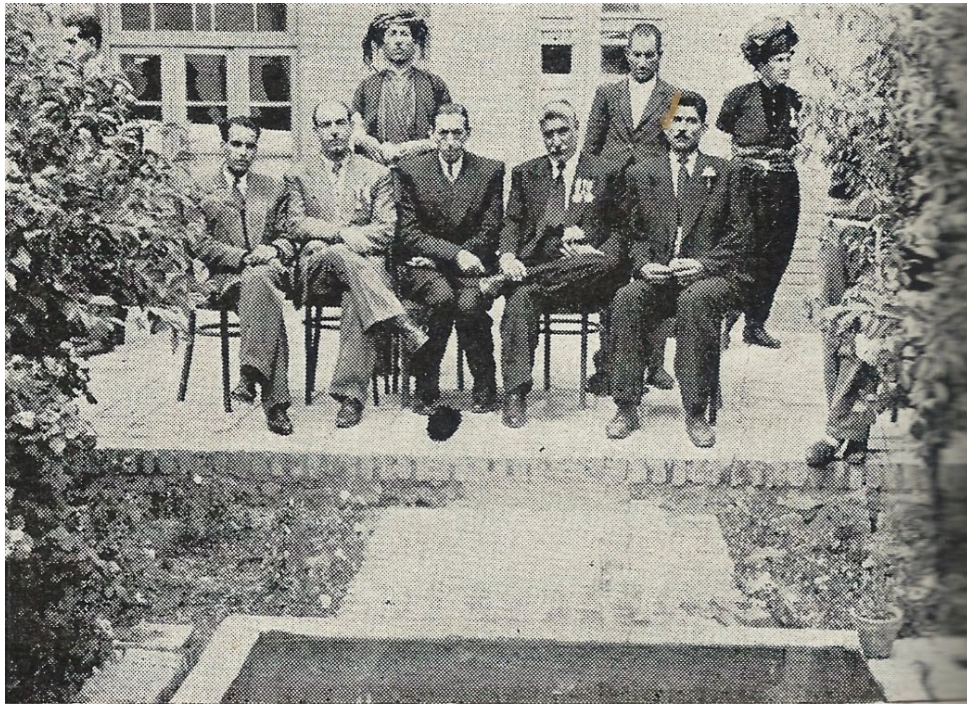
Tribal leaders of Kermanshah and Kordestan

رؤساء ایلات گوران و سنجابی و اورامان

Leaders of Gowran, Sanjabi & Hawraman tribes

رؤساء ایل سنجابی

Leaders of the Sanjabi tribe

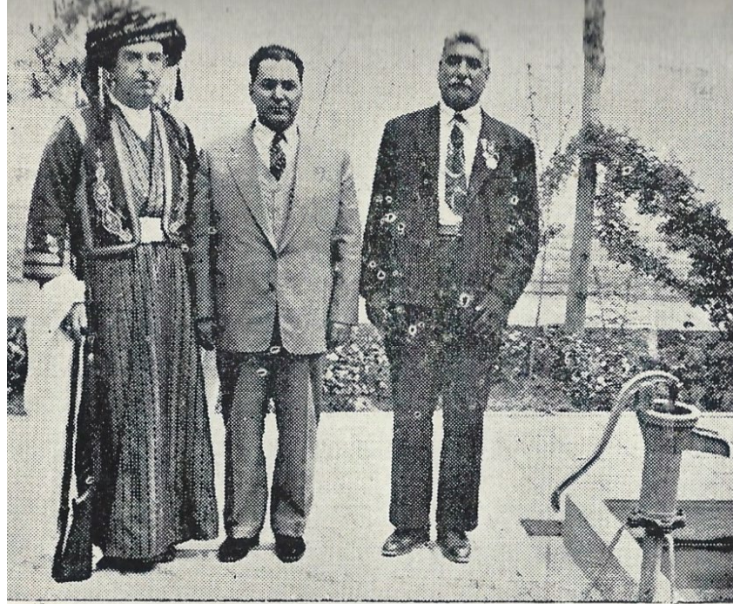
رؤساء ایل سنجاہی و گوران و اورامان

Leaders of Sanjabi, Gowran & Hawraman tribes

رؤساء عشایر گوران و اورامان

Leaders of Gowran and Hawraman tribes

از چپ براسٲ ۱- اصغر خان سنجاہی ۲- دکتر کریم خان سنجاہی
۳- اکبر خان اللہیاری سنجاہی

Left to right: 1- Asghar Khan Sanjahi, 2- Dr. Karim Sanjahi, 3- Akbar Khan Allahaari Sanjahi

اصغر خان سنجاہی و اکبر خان اللہیاری سنجاہی

Asghar Khan Sanjahi and Akbar Khan Allahaari Sanjahi

اکبر خان اللہیاری از رؤساء عشیرة اللہیار خانہ (سنجابی)

Akbar Khan Allahyaari one of the heads of Allahyaari Khani (Sanjabi) tribes

عده‌ای از سران عشایر گیلان

A number of tribal leaders from the Gilan province

بشکی از سران عشایر در حین تیراندازی

A tribal leader at a shooting practice

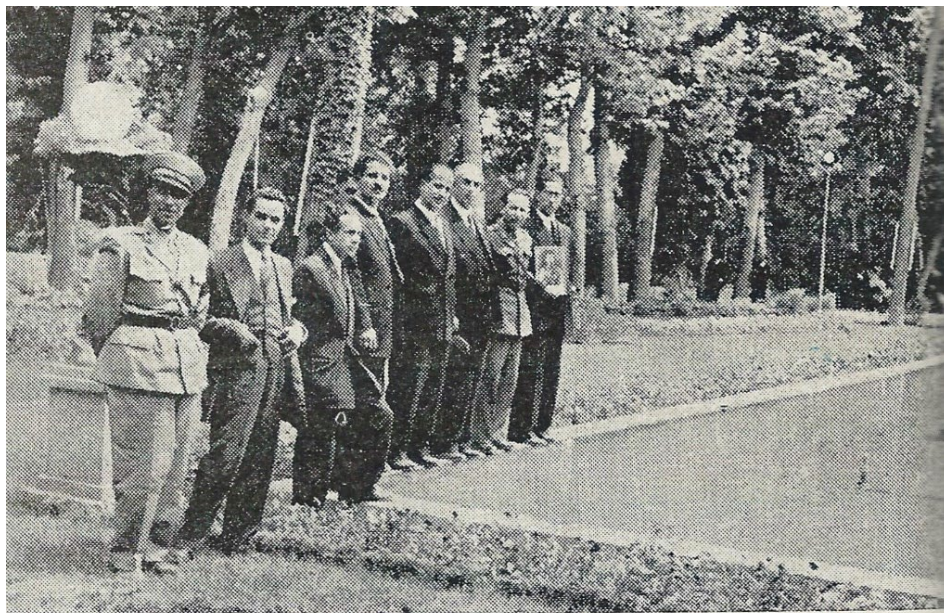
عده‌ای از سران عشایر گرجان و کرمانشاه

A number of chieftains of Gorgan and Kermanshah

عده‌ای از سران عشایر تراکمه گرجان

Leaders of Turkman tribes of Gorgan

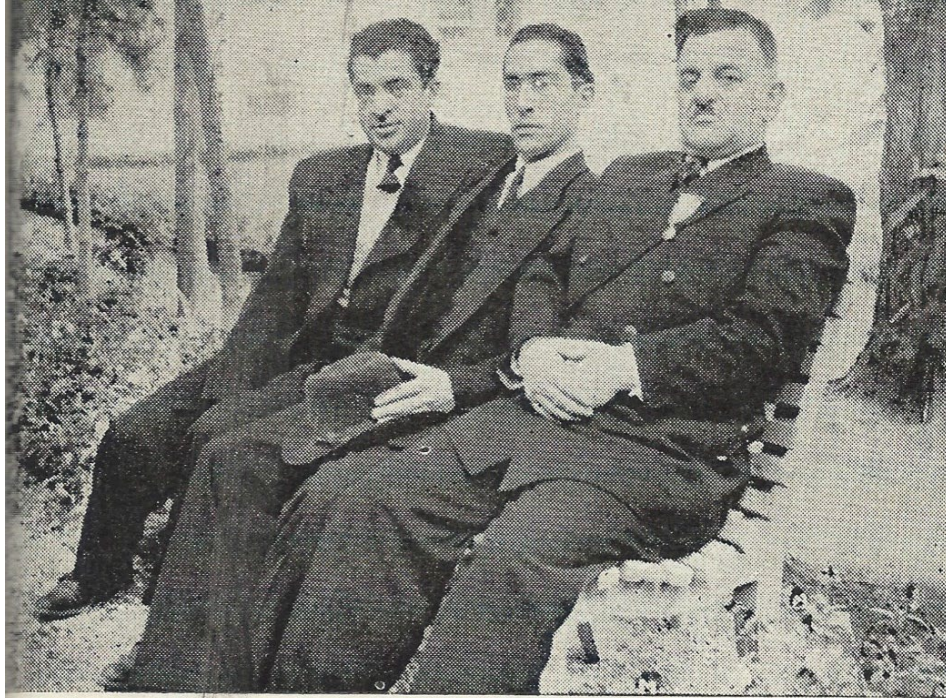
عده‌ی از رؤسای عشایر کرمان

A number of tribal leaders of Kerman

سران عشایر رضائیه

Tribal leaders from Rezaiyeh

سه نفر از سران عشایر گیلان

Three of tribal leaders from Gilan

عده‌ای از سران عشایر خراسان

A number of tribal leaders from Khorasan province

جمعی از سران عشایر باتفاق عده ای از رؤساء وزارت فرهنگ

A group of tribal leaders with heads of the Ministry of Culture

جمعی از سران عشایر باتفاق جناب آقای وحید معاون وزارت فرهنگ

A group of tribal leaders with Mr. Vaheed, the deputy Minister of Culture

چندتن از رؤسا عشایر در جلسه پذیرائی وزارت فرهنگ

Some tribal leaders at the Ministry of Culture reception

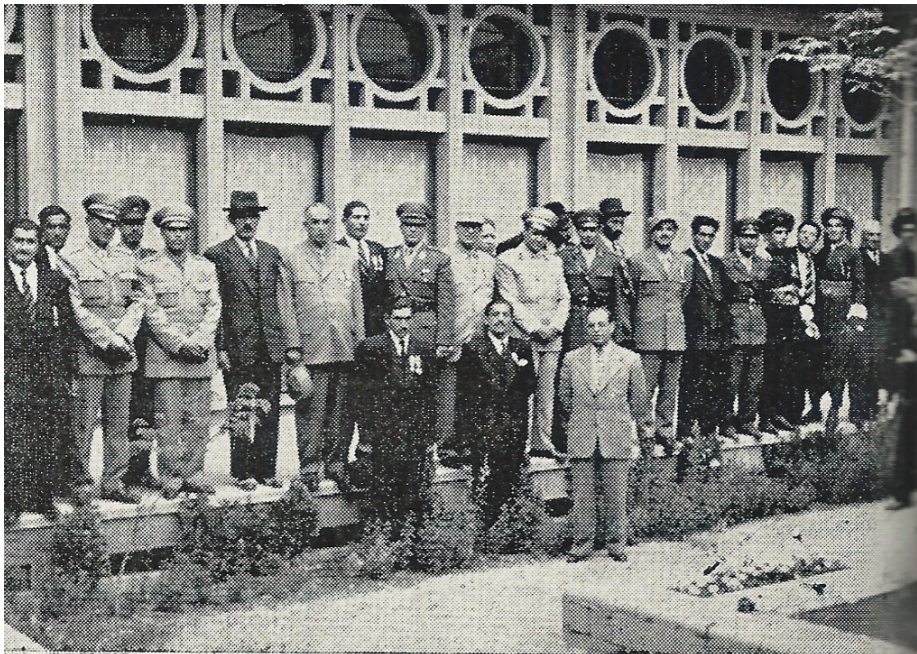
سران عشایر در محوطه باشکاه دانشگاه در جلسه پذیرائی وزارت فرهنگ

Tribal leaders at the Ministry of Culture reception at the University Club

جناب آقای وحید معاون وزارت فرهنگ بایکی از سران عشایر صمیمانه صحبت مینمایند

Deputy Minister of Culture, Mr. Vaheed has a warm chat with a chieftain

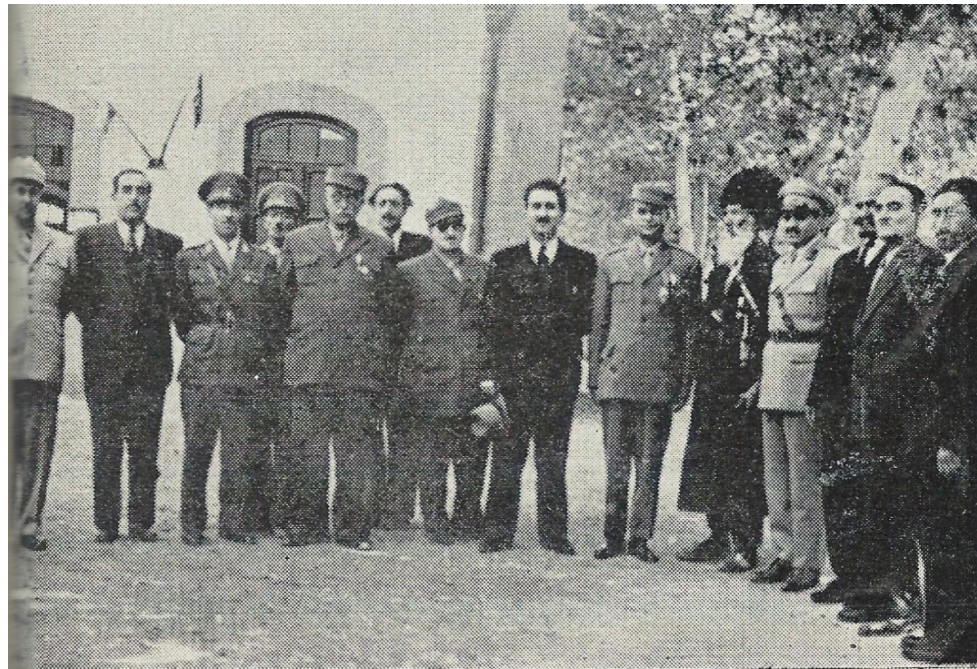
رؤسای عشایر در بندر ایزد و وزارت فرهنگ در محوطه دانشگاه

Tribal leaders at the Ministry of Culture reception at university grounds

جمعی از سران عشایر

A group of tribal leaders

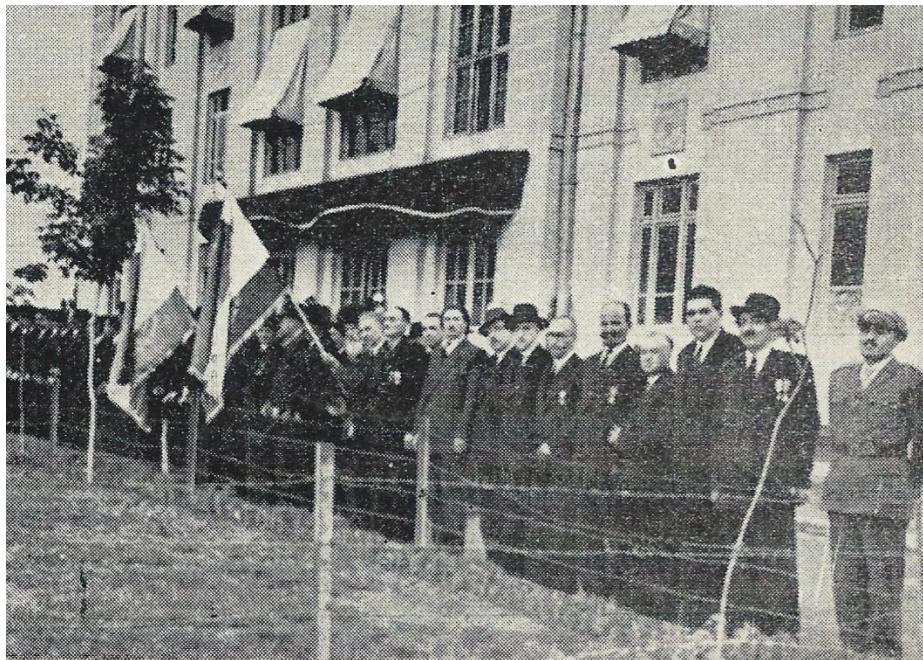
جمعی از سران عشایر کرد رضائیه

A group of Kurdish chieftains from Rezaiyeh

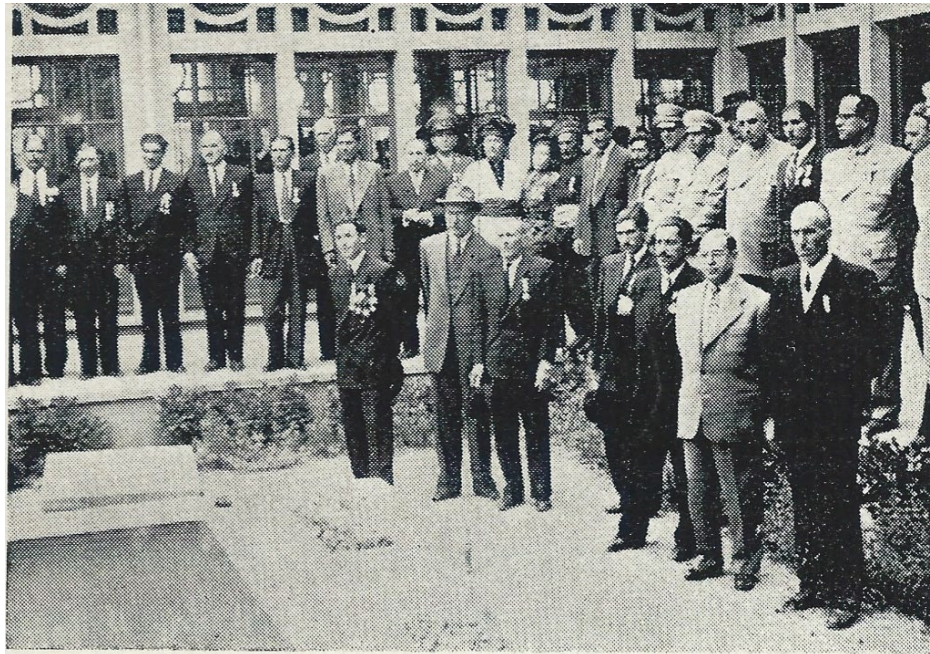
یکمده از رؤساء عشایر در دانشگاه وزارت فرهنگ از سران عشایر

A group of tribal leaders at the Ministry of Culture reception at (Tehran) university

جمعی از سران عشایر هنگام تشییع

Tribal leaders at the funeral

منظره دیگری از رؤسای عشایر در جلسه پذیرائی وزارت فرهنگ

Another photo of the tribal leaders at the Ministry of Culture reception

جمعی از سران عشایر در پذیرائی وزارت فرهنگ در محوطه باشگاه دانشگاه

A group of tribal leaders at the Ministry of Culture reception at University Club

سران عشایر در دانشگاه تهران در جلسه پذیرائی وزارت فرهنگ

Tribal leaders in Tehran University at the Ministry of Culture reception

همه‌ای از رؤساء عشایر در محوطه دانشگاه در جلسه پذیرائی وزارت فرهنگ از سران عشایر

Tribal leaders at the Ministry of Culture reception on university grounds

جمعی از سران عشایر باتفاق جناب آقای وحید معاون وزارت فرهنگ و آقای
دکتر محمد مکرری رئیس اداره تعلیمات ایلات و عشایر

*A number of tribal leaders with Deputy Minister of Culture, Mr. Vaheed
and Dr. Mohammad Mokri, head of the Tribal Education Office*

جمعی از سران عشایر باتفاق جناب آقای وحید معاون وزارت فرهنگ و آقای دکتر فرهمند
و دکتر مکرری رئیس اداره تعلیمات ایلات و عشایر و آقای سرهنگ کافی سرپرست نظامی عشایر

*A number of tribal leaders with Deputy Minister of Culture, Mr. Vaheed,
Dr. Farahmand, and Dr. Mokri, head of the Tribal education Office, and
colonel Kaafi, Tribal Military Superintendent*

رؤسای عشایر آذربایجان که برای تشییع جنازه بهرمان آمدند

شماره	نام	نام خانوادگی	طایفه
۱	آقای امیر اصلان	عیسی لو	عیسی لو
۲	« حاتم	گیلکو	گیلکو
۳	« فرض الله	طالش میکائیللو	طالش میکائیل لو
۴	« حسین	وطن دوست	الارلو
۵	« میر عبدالحسین	منصوری	خلیفه لو
۶	« کریم	زند قوجه بیگلر	قوجه بیگلر
۷	« میر کریم	فرزانه	سادات ارنجی
۸	« امیر خزعلی	یورتچی	یورتچی
۹	« فرمان	شجاعی	رضا بیگ لو
۱۰	« بیوک	امیر فتحی	گرمی
۱۱	« حسین پاشا	امیر احمدی	
۱۲	« کریم	صولتی	کوزه کنانلو
۱۳	« نصرت	حاجی علیلو	حاجی علیلو
۱۴	« میر مصطفی خان	احمدی	حسن بیگ لو
۱۵	« اسدالله	محمد خانلو	محمد خانلو
۱۶	« کریم	سلطان	گرمی
۱۷	« ایاز	حلیانلو	حلیانلو
۱۸	« غلامرضا	امیر اسکندری	شاطرانلو
۱۹	« بهرام	اینانلو	اینانلو
۲۰	« جهشید	امیر پور	شاطرانلو

بقیه روسای عشایر آذربایجان

شماره	نام	نام خانوادگی	نام طایفه
۲۱	آقای همایون	فولادی	فولادلو
۲۲	« عمر	جلالی	جلالی
۲۳	« عبدالله	شیخکانلو	میلان
۲۴	« حیدر	فیروزی	حیدرانلو
۲۵	« عشرت	احمدی	—
۲۶	« رشید	جهانگیری	هوکی مندان
۲۷	« موسی	زرزا	زرزا
۲۸	« قادر	رسولی	هوکی مندان
۲۹	« نوری بیک	عباس نژاد	بیک زاده
۳۰	« محمد عزیز	امیر عشایری	مامش
۳۱	« محمد امین	امینی	پیران
۳۲	« پاشا	امیر فلاح	قره پاپاخ
۳۳	« عبدالله	بایزیدی	منگور
۳۴	« ابراهیم	علی یار	دهبکری
۳۵	« عبدالله	انوشیروانی	فیض الله بیک
۳۶	« ممند	سالاری	آلان
۳۷	« بایزید	عزیزی	گورک مهاباد
۳۸	« علی	عباسی	عباسی
۳۹	« ابراهیم	قهرمان	دهبکری
۴۰	« محمد	جوانمردی	گورک سقز

بقیه رؤسای عشایر آذربایجان

شماره	نام	نام خانوادگی	نام طایفه
۴۱	آقای حاجی حسین	وکیل	وکیلی
۴۲	« بایزید	کریمی	دهبکری
۴۳	« رشید	فاتحی	فیض اله بیگی
۴۴	« محمود	ایلخانی زاده	دهبکری
۴۵	« جهانگیر	دری	دری
۴۶	« نجات الله	نجات اللهی	گروس
۴۷	« سید عبدالله	آل گیلانی	سادات
۴۸	« حسن	بریاچی	سوسنی
۴۹	« مظفر	جیبی	تیلکوه
۵۰	« عبدالله	قادری	مامش
۵۱	« عبدالله	ایلخانی زاده	دهبکری
۵۲	« جعفر	کریمی	دهبکری

رؤسای عشایر لرستان که برای تشییع جنازه بتهران آمدند

شماره	نام	نام خانوادگی	نام طایفه
۱	آقای عبدالمجید	بنانی	حسنوند
۲	« خیرالله »	مظفری	کاکاوند
۳	« محمد حسین »	غضنفری	امرائی
۴	« صید والی »	منظمی	حسنوند
۵	« غلامرضا »	اکبری	یوسفوند
۶	« اسدالله »	سالاری	کر معلی
۷	« یدالله »	جهانگیری	میربیک
۸	« علی اکبر »	کاظمی	امرائی
۹	« داراب »	مرادی	پیرانوند
۱۰	« عزیزالله »	شهبوند	—
۱۱	« نصرت الله »	اعظمی	—
۱۲	« غلامرضا »	همایونی	—
۱۳	« مرتضی »	اعظمی	—
۱۴	« حاج سید مهدی »	خدائی	قائدرحمت
۱۵	« علیرضا »	غضنفری	امرائی
۱۶	« اللهیار »	عباسی	گراوند
۱۷	« امامقلی »	منصوری	کونانی
۱۸	« حیاتقلی »	خسروی	گراوند
۱۹	« اکبر »	پورسرتیب	سگوند
۲۰	« اجلقلی »	مرادی	بابی

بقیه رؤسای عشایر لرستان

شماره	نام	نام خانوادگی	نام طایفه
۲۱	آقای عبدالرضا	خادمی	
۲۲	« بهادر	طولابی	طولابی
۲۳	« رضا	قلاوند	قلاوند
۲۴	« حاج صید محمد	جعفری	بابی
۲۵	« میرزا محمد	تیمور پور	میر
۲۶	« میر جمشید	هاشمی	--
۲۷	« پرویز	بهاروند	بهاروند
۲۸	« میر صید محمد	دیر گوند	میردیر گوند
۲۹	« علیمراد	آقامیرزائی جودکی	جودکی
۳۰	« رحیم	نصیری	--
۳۱	« میر شیر محمد	میردیر گوند	دیر گوند
۳۲	« مرتضی	قیاسوند	قیاسوند
۳۳	« نصیر	بهاروند	بهاروند
۳۴	« میر رستم	میر دیر گوند	میردیر گوند
۳۵	« میر عیسی	هاشمی	میردیر گوند
۳۶	« میرزا	بازگیر	بازگیر
۳۷	« ابراهیم	حسنی	حسنوند
۳۸	« محمد حسین	فرخی	عبدالوند میوند
۳۹	« بهرام	ضرغامی	بسحاق
۴۰	« جعفر قلی	عبدالوند	میوند

بقیه روسای عشایر لرستان

شماره	نام	نام خانوادگی	نام طایفه
۴۱	آقای عبدالمعبور	یار احمدی	یار احمد باجلوند
۴۲	« علی	داور	بیرانوند
۴۳	« شاهپور	فرهادی	--

روسای عشایر فارس که برای تشییع جنازه به تهران آمدند

شماره	نام	نام خانوادگی	نام قبیله
۱	آقای علی	قشقایی	قشقایی
۲	« امیر حسین	قشقایی	قشقایی
۳	« فتح اله	حیات داودی	حیات داودی
۴	« حسینقلی	رستم	رستم
۵	« الیاس	کشکولی	کشکولی
۶	« جهانگیر	کشکولی	—
۷	« فریدون	کشکولی	—
۸	« امیر تیمور	شش بلوکی	—
۹	« جعفر قلی	پنا، پور	دره شوری
۱۰	« امان الله	فارسی	فارسمیدان
۱۱	« امیر	بهارلو	بهار لو
۱۲	« حسنعلی	ضرغامی	باصری
۱۳	« حبیب الله	معتضدی	—
۱۴	« امیر حسین	ستوده	کشکولی
۱۵	« ولی	کیانی	بکش
۱۶	« شاپور	جاوید	جاوید
۱۷	« حمد الله	صمصامی	جاوید
۱۸	« محمد حسین	طاهری	بوبر احمد علیا
۱۹	« محمد حسن	دره شوری	دره شوری
۲۰	« باباخان	عیلامی	دشن زیاری

بقیه رؤسای عشایر فارس

شماره	نام	نام خانوادگی	نام طایفه
۲۱	آقای ملک منصور	شبانکاره	شبانکاره
۲۲	« رئیس عالی	تنگستانی	تنگستان
۲۳	« شیخ جبار	منصوری	بنادر ثلاث
۲۴	« امیر قالی	قشقایی	خوانین قشقایی

رؤسای عشایر کرمان که برای تشییع جنازه به تهران آمدند

شماره	نام	نام خانوادگی	طایفه
۱	آقای عیدو	ریگی	ریگی بلوچستان
۲	« محمد رضا	پودلی	براهوئی
۳	« نظر	ایرانی	ناروئی زابل
۴	« مهیم	مهیمی	عرب رودبار
۵	« محمد حسین	ناروئی	ناروئی زابل
۶	« زمان	ناروئی	ناروئی زابل
۷	« زمان	بامری	بامری
۸	« مهر الله	ریگی	ریگی زاهدان
۹	« علی	نقدی	تیرانی نبت
۱۰	« حسین	سارانی	سارانی
۱۱	« یوسف	سنجری	جنبالبارزی
۱۲	« محمد	مالکی	عرب رودبار
۱۳	« درویش	در آگاهی	در آگاهی
۱۴	« غلام حسین	ابوسعیدی	مهنی
۱۵	« مراد علی	محمدی	ساردوئی
۱۶	« کلبعلی	امیری	قزائی
۱۷	« ناصر	افشار جهانشاهی	افشار
۱۸	« پرویز	ایرانی	ناروئی
۱۹	« نور محمد	کرد	کرد
۲۰	« مجید	ریگی	ریگی

رؤسای عشایر کرمان

شماره	نام	نام خانوادگی	نام طایفه
۲۱	آقای محمد عمر	بار کزائی	بار کزائی
۲۲	« عباس	خاندانی	—
۲۳	« مهرباب	شهنوازی	شهنوازی
۲۴	« محمد شاه	میر مرادزائی	مرادزائی
۲۵	« مهرباب	نعمت‌اللمبی	نعمت‌اللمبی

رؤسای عشایر خراسان

شماره	نام	نام خانوادگی	نام طایفه
۱	آقای امیر	کلای	تیموری
۲	« منوچهر	شادلو	شادلو
۳	« تاج محمد	بهداری	زعفرانلو
۴	« محمد	قرائی	قرائی
۵	« محمود	صارم	باچوانلو
۶	« مرتضی	عظیمی	خاوری
۷	« سلیمان	روشنی	میلائلو
۸	« علی	پیچرانلو	پیچرانلو
۹	« امیر حسین	نگهبان	نگهبان
۱۰	« اسدالله	اسد خان	بلوچ
۱۱	« محمد رضا	خزاعی	عرب
۱۲	« رضا	فرهادی	تویکانلو
۱۳	« دردی خان	دولتی	تراکمه

رؤسای عشایر اصفهان که برای تشییع جنازه بتهران آمدند

شماره	نام	نام خانوادگی	نام قبایله
۱	آقای محمد جواد	سالار شجاعی	چهار لنگ
۲	« محمد علی	مردانی	—
۳	« چراغعلی	شجاعی	—
۴	« داراب	قوام پور	فلارسه دهستان
۵	« ناصر	کریمی	استکی چهار لنگ
۶	« فتحعلی	ناهداری	محمد صالح
۷	« فرج الله	زهانی	طایفه استکی
۸	« محمود	محمودی	جانکی سه دهستان
۹	« سیف الله	جلیل پور	« «
۱۰	« عبدالله	اسد پور	طایفه جلیلی

رؤسای عشایر خوزستان که بمناسبت تشییع جنازه بتهران آمدند

شماره	نام	نام خانوادگی	نام طایفه
۱	آقای مولا نصر الله	مولائی	هویزه
۲	« شیخ صید الله	براک	باوی
۳	« شیخ سرتیپ	سیاحی	بنی طرف دشت میشان
۴	« شیخ سعدون	جاسمی	زرگان
۵	« سید یوسف	لطیفی	نپوهاشم و کارون
۶	« سید کریم	نعمتی	نپوهاشم و کارون
۷	« میر جابر	راشدی	هندی جان
۸	« میر مراد	راشدی	جراحی
۹	« شیخ سلطان	محمود	حمید
۱۰	« شیخ طعمه	حسین	خسوجی
۱۱	« شیخ معجد	زرگانی	عناقچه
۱۲	« شیخ صالح	سرخه	شوش
۱۳	« عبدالله	ضرغام پور	بویر احمد سیروس
۱۴	« خسرو	بویر احمدی	بویر احمد سیروس
۱۵	« محمد علی	خلیلی	بهمنی احمدی
۱۶	« اسکندر	چرامی	چرام
۱۷	« ملک منصور	باستی	باست و بابوئی
۱۸	« ضرغام	آریائی	بویر احمد گرمسیر
۱۹	« نصیر بهادر	نامرادی	نامرادی بویر احمد
۲۰	« ولی	پناهی	قائد کیوی بویر احمد

رؤسای عشایر خوزستان

شماره	نام	نام خانوادگی	نام طایفه
۲۱	آقای اسدالله	ضرغامی	طیبی گرمسیر
۲۲	« محمد حسین	رحیم خانی	سکوند
۲۳	« سیف الله	فعلی	سکوند شوش
۲۴	« عباسقلی	یزدان بناه	بهمنی مهدی
۲۵	« فرج الله	کرد زنگنه	کرد زنگنه جانکی
۲۶	« فرج الله	رحمانی	بهمنی جانکی
۲۷	« ولی	قیصری	بهمنی مهدی
۲۸	« فرج الله	کیانی	چهارلنگ جانکی

رؤسای عشایر گرگان که برای تشییع جنازه به تهران آمدند

شماره	نام	نام خانوادگی	نام طایفه
۱	آقای حینق	جرجانی	داز آتابای
۲	« ساری	بخشینی	کسلخه
۳	« محمد	شرعی	جعفر بای
۴	« ملا قربان	امیری	—
۵	« حاجی قربان	دری	خزینی
۶	« طایلی	ساری خانی	—
۷	« صوفی	کم	—
۸	« انامراد	شمالی	—
۹	« حاجی ملا داود	قوری چای	قوچق
۱۰	« حاج ملا حسینقلی	حنفی	—
۱۱	« حاج قلیچ دردی	اسکندر نژاد	قان یخمز
۱۲	« اراز قلیچ	ایکدری	ایکدر
۱۳	« حاج ارتق قلیچ	آق آتابای	آق آتابای
۱۴	« حاج آی محمد	آتابور	—
۱۵	« نادر	نادرزاده	کوکلان
۱۶	« ایلخانی	مرادی	قرق کوکلان
۱۷	« نصر الله	میر فندرسکی	فندرسک
۱۸	« نصر الله	قبادی	سواد کوه
۱۹	« عبدالعسین	قبادی	سواد کوه
۲۰	« عبدالعظیم	زاهدی	—

رؤسای عشایر گرگان

شماره	نام	نام خانوادگی	نام طایفه
۲۱	آقای رضا	زاهدی	-
۲۲	« اسدالله »	داود نژاد	--
۲۳	« سالار مسعود »	هزار جریبی	هزار جریب
۲۴	« غلامرضا »	اسپهبندی	سواد کوه
۲۵	« فرج الله »	عمران پور	بندی
۲۶	« ابوالحسن »	افضلی	آمل
۲۷	« محمدعلی »	امیری	--
۲۸	« محمدتقی »	مکری	کرد مازندران

رؤسای عشایر رشت که برای تشییع جنازه بتهران آمدند

شماره	نام	نام خانوادگی	نام طایفه
۱	آقای حاج یونس	آقاخانی	کیلان
۲	« وحیه الله »	آشجعی	اسالم
۳	« عبدالعزیز »	امیری	طالش
۴	« سیف الدین »	امینی	اسالم
۵	« عزیز الله »	جوانبخت	عمارلو
۶	« قنبرخان »	چهاردهی	لاهیجان
۷	« علی بیگ »	حسینی	آستارا
۸	« بهادر »	خزاعی	کهجور
۹	« کاظم »	زال زر	چالوس
۱۰	« سلیمان پاشاخان »	ساسانی	طالش دولاب
۱۱	« حسینقلی »	سالارمشکوه	قاسم آباد
۱۲	« امان الله »	صوفی	املش
۱۳	« علینقی »	عضدی دیلمی	سیاهکل
۱۴	« حاجی خان »	کلانتری	رودبار
۱۵	« اسمعیل »	کیا	چالوس
۱۶	« علیقلی »	میر رئیس	رودسر
۱۷	« عزیز الله »	میار	چالوس
۱۸	« جواد »	نیکنام	شهبوار
۱۹	« ناصرقلی »	یزدانی	کلاردشت
۲۰	« حسام الدین »	معجیدی	طالش

رؤسای عشایر کردستان که برای تشییع جنازه بتهران آمدند

شماره	نام	نام خانوادگی	طایفه
۱	آقای حسین بیک	رزانی	مصطفی سلطانی
۲	« محمد	حیدری کانی سافانی	حیدر بیگی
۳	« عبدالله	وله‌زیری	وله‌زیری
۴	« فرج بیک	زنوزی	کماسی
۵	« محمد علی بیک	ازادوار طفلی	بهرام بیگی
۶	« شیخ احمد	رشه دهی	کهنه پوش
۷	« محمد علی	فیضه مرادی	مراد گورانی
۸	« یحیی	اهین	کاکوند
۹	« حبیب الله بیک	رشیدی	مندی
۱۰	« محمد سفید	قمری	قمری
۱۱	« مهدی بیک	احمدی	کاملی
۱۲	« مجید	سلیهی	چوخه رشی
۱۳	« حسن	اقبالی	کاکوند
۱۴	« عبدالله	دزلی	بهرام بیگی
۱۵	« حاج عبدالله	قلعه‌چی	بهرام بیگی

رؤسای هشایر کرمانشاه که برای تشییع جنازه بتهران آمدند

شماره	نام	نام خانوادگی	نام قبیله
۱	آقای کریم	داودیان	کلهر باوندپور
۲	« قاسم	اعظمی	بنی امامی
۳	« اکبر	الله یاری	الله یار خانی
۴	« محمد امین بیک	لهونی	اورامان خانی
۵	« عزت بیک	زره تن	—
۶	« توفیق بیک	لهونی	—
۷	« قادر بیک	رستمی	—
۸	« رستم بیک	وکیلی	—
۹	« اصغر	بختیار سنجابی	—
۱۰	« پاشا	یاسمی	—
۱۱	« سیدفتح الله	حیدری	—
۱۲	« رشید	بهرامی	قلنخانی
۱۳	« فتاح بیک	امجدی	ولابیک
۱۴	« امین الله	اکبری	کلهر

بقیه رؤسای هشایر که برای تشییع جنازه بتهران آمدند

شماره	نام	نام خانوادگی	محل
۱	آقای شیخ عبدالحمین	شیخ المشایخ	دریای جنوب
۲	« عبدالعزیز	فاصلی	«
۳	« حاج علی	فیصلی	«
۴	« عبدالرزاق	کعبی	«
۵	« شیخ ظهراب	رابعی	«
۶	« حاج حمید	دریس	«
۷	« شیخ جابر	کعبی	آبادان
۸	« محمدعلی	صمصامی	ساوه

His Excellency, Dr. Shamseddin Jazayeri, Minister of Culture

- ۹۴ -

هم‌دینان و عشایر میهن پرست ایران

این مجموعه که بمناسبت تشییع جنازه شاهنشاه فقید اعلیحضرت رضاشاه کبیر و یاد بود اجتماع شما سران عشایر میهن پرست ایران در تهران با من جناب آقای مسعود کیهان وزیر محترم سابق فرهنگ آغاز گردید اینک بعنوان طلیمه انتشارات اداره تعلیمات ایلات و عشایر بشما تقدیم میشود و امیدوار است که به پیروی از نیات ترقی خواهانه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی محمد رضاشاه پهلوی که همیشه همشان مصروف پیشرفت در کلیه امور کشور و رفاه هم‌دینان عزیز است شما نیز به پیروی از سنت دیرین خود که فداکارترین و شجاعترین افراد کشور بوده اید، در راه عظمت و حفظ استقلال ایران عزیز کوشا و ساعی باشید و با همکاری و تشریک مساعی صمیمانه خود حس میهن پرستی و شهادوستی را در میان افراد خود تقویت و دین خود را به میهن عزیز ادا نمائید و این اداره نیز که اخیراً بنام شما و برای شما تاسیس شده امیدوار است بتواند به پیروی از نیات شاهنشاه محبوب و مسائل پیشرفت امور فرهنگی شما را بنحو احسن و اکمل انجام دهد.

اینک که خوشبختانه جناب آقای دکتر شمس‌الدین جزایری بوزارت فرهنگ منصوب شده‌اند دستورات مفیدی نسبت با آموزش عمومی در بین اطفال شما صادر کرده‌اند که امید است با کمک و همراهی خود شما این موضوع مقدس در کلیه نقاط عشایر نشین به بهترین وجهی صورت عمل بگیرد و برنامه های مفیدی که متناسب اوضاع محلی و شغل عمومی عشایر از لحاظ دامپروری و کشاورزی تدوین گردیده است بمرحله اجراء گذارده شود.

رئیس اداره تعلیمات ایلات و عشایر

دکتر محمد طبری

تهران مرداد ۱۳۲۹

با بیان